

ပါရဂူ ပညာကထာ

ဒုတိယအကြိမ်

၇၈၂၄

အောင်သင်း၊ ဝင်းငြိမ်း၊ မောင်တွေးထက်၊ မိုး၏ နေထွက်၊
လဝန်းမြင့်၊ မိုးသက်ဇော် တို့၏ အင်တာဗျူးများ

အောင်သင်း၊
ဝင်းငြိမ်း၊
မောင်တော့ထက်၊
မိုးတံ၊
နေထွတ်၊
လဝန်းမြင့်၊
မိုးသက်ဇော် တို့၏
ဆရာပါရဂူ နှင့်
အင်တာဗျူးများ

ISBN9789997115829

PYG52

9 789997 115829

2,200.00KS

mg y o e : c o m

ပညာကထာ ပါရဂူ

မျက်နှာပုံပန်းချီ - တော်တိအွေ

စာမျက်နှာ ၁၈၃ မျက်နှာ၊ ၁၂ • ဂဏင်တီ x ၁၈ • ၅ ဧင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။

၂၀၁၉၊ မတ်လ၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀

၂၀၀၁ ဂျေပုဂ္ဂိုက်စာပေတိုက်ထုတ် ပထမအကြိမ်။

ရောင်းစွဲ ၂၂၀၀ ကျပ်

*email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705
www.facebook.com/SKCCmyanmarbook
www.skccmyanmarbook.com*

mg y o e . c o m

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်

ပညာကထာ ပါရဂူ

ဒုတိယအကြိမ်၊ ၂၀၁၉

မာတိကာ

၁။ တတိယတံခါးမှ	၁
၂။ မှန်ကူကွက်များကို ဖြတ်သန်းခြင်း	၁၇
၃။ ပါရဂူ (သို့မဟုတ်) အလှကုန်သည်နှင့် တွေ့ဆုံခြင်း	၃၉
၄။ သန္ဓ်သနော့ ဗာရာဏသီနှင့် ငါးထပ်ကြီးဘုရားလမ်း	၁၂၄
၅။ ပါရဂူရဲ့ ဘဝရှင်သန်မှု အနုပညာ	၁၄၀
၆။ ပုဂံခရီးသည်	၁၅၃
၇။ လောကဟိတ လောကတ္ထစရိယ	၁၆၄

တတိယတံခါးမှ

စာဖတ်သူများနဲ့ တွေ့ဆုံပေးခြင်းကဏ္ဍမှာ လိုင်းပေါင်းစုံက စာရေးဆရာ၊ ဆရာမများနဲ့ တွေ့ဆုံပေးနိုင်ဖို့ စီစဉ်ထားတဲ့အတိုင်း ဒီလ ကျွန်တော်တွေ့ဆုံပေးရမယ့်သူက ဘာသာပြန်စာရေးဆရာတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ 'ဆရာပါရဂူ' ပါပဲ။ ဆရာပါရဂူက ဘာသာပြန်စာရေးဆရာ ဆိုပေမယ့် တခြားဘာသာပြန် စာရေးဆရာတွေထက် ထူးခြားတဲ့ အရှေ့တိုင်းစာပေသီးသန့်ကို ဘာသာပြန်တဲ့သူဆိုတာ စာချစ်သူများ သိကြပြီးတဲ့အတိုင်းပါပဲ။

ဆရာ့စာတွေကို ဖတ်ခဲ့ရတာတော့ ကြာပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ လူချင်းမဆုံမိကြသေးတာမို့ ပေဖူးလွှာ စာတည်းအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဦးအောင်မြင့်အကူအညီနဲ့ ဆရာ့ထံ ရောက်ရှိခဲ့ရာမှာ အေးချမ်းငြိမ်သက်လှတဲ့ ဗဟန်းမြို့နယ်အတွင်းက ကင်းဘဲလမ်း (ငါးထပ်ကြီးဘုရားလမ်း)၊ ခြံအမှတ် (၃) မှာ ဆရာ့ကို တွေ့ခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ ဆရာက အိမ်ထောင်မရှိတဲ့ လူပျိုကြီးပီပီ စာအုပ်ပုံတွေကြားမှာ မွေ့လျော်နေတဲ့သူဆိုတော့ ဧည့်ခန်းတစ်ခုလုံး စာအုပ်ကြီးငယ် အသွယ်သွယ်က နေရာပြည့်လုနီးပါးယူထားပြီး နံရံတွေပေါ်မှာ ရေဆေးပန်းချီကားတွေက အနုပညာသမားရဲ့ အတွေးကို ကိုယ်စားပြု နေရာယူထားကြပါတယ်။

“ဆရာပါ၊ ဒါက ကျွန်တော်တို့မဂ္ဂဇင်းက ကိုဝင်းငြိမ်းလေ။ ဆရာ ကို ကျွန်တော် ကြိုတင်အကြောင်းကြားထားတဲ့အတိုင်း မတ်လထုတ် မဂ္ဂဇင်း တွေ့ဆုံခန်းအတွက် လာခဲ့တာပဲ”

“တွေ့ရတာဝမ်းသာပါတယ် ဆရာ”

“ကျွန်တော်လည်း ဝမ်းသာပါတယ်။ ကိုဝင်းငြိမ်းညီ ကိုဆန်နီ ညိမ်းနဲ့ကတော့ ခရေ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ပန်းချီဆရာ ဖေညွန့်ဝေတို့၊ ကိုဝဏ္ဏတို့နဲ့အတူ ဆုံနေကျမို့ ခင်နေကြပြီးသားပါ”

ရင်းနှီးပွင့်လင်းသောအပြုံး၊ ဆရာ့မျက်နှာတွင် မြင်တွေ့လိုက်ရတဲ့ အတွက် ကျွန်တော် မေးဖို့ ပြင်ဆင်လာခဲ့တဲ့ မေးခွန်းတွေအတွက် ရင်အေး သွားပါတယ်။ ခုတလော ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းတွေက ကျွန်တော့်ကို ကတ်သီးကတ်သတ် မေးနေတယ်လို့ ပြောနေကြတာမို့ တော်တော် သတိထားနေရတယ်။ ဒီလ မေးရမယ့်သူကလည်း ကိုယ်နဲ့ မရင်းတဲ့သူ၊ ပြီးတော့ လိုင်းက သီးခြားလိုင်း တစ်လိုင်း။ ဒါကြောင့် အဆင်မှပြေပါ့မလားလို့ တွေးလာခဲ့မိတာ။ ဆရာ့အပြုံးကို မြင်ရတော့မှပဲ ကျွန်တော် စိတ်သက်သာသွားရပါတော့တယ်။

“ကျွန်တော် ဆရာရေးတဲ့ လုံးချင်း တော်တော်များများကိုတော့ ဖတ်လာခဲ့ပါတယ်”

“မေးပါ ကိုဝင်းငြိမ်း၊ မေးချင်တာ မေးပါ။ ကျွန်တော့်ဘက်က တတ်နိုင်သမျှ ဖြေပေးပါ့မယ်”

“ဆရာစာနဲ့ ပတ်သက်တာလေးတွေ မဆွေးနွေးခင် ဆရာစာပေ လောကထဲ ဝင်ရောက်လာတာကစပြီး ပြောကြရအောင်လား ဆရာ”

“စာပေလောကထဲ ဝင်ရောက်လာတဲ့လူတွေဟာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အခြေခံ အကြောင်းရင်းချင်း မတူကြဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ တချို့က အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ရည်ရွယ်ပြီး ဝင်လာကြတာလို့ ထင်ပါ

တယ်။ တချို့ကတော့ ဝါသနာအရ ရေးတာသားတာကစပြီး စာပေ
လောကထဲ ရောက်လာကြတာလို့ ထင်ပါတယ်။ တခြား အကြောင်း
တစ်ကြောင်းကြောင်းနဲ့ စာပေလောကထဲ ရောက်လာကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
လည်း ရှိပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော့်အကြောင်း ပြောရရင်တော့ ဝါသနာအရ
စာပေလောကထဲ ရောက်လာတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ၁၆ နှစ်၊
၁၇ နှစ်အရွယ်လောက်တုန်းက ရွာတစ်ရွာမှာ နေခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီရွာက
အိမ်ခြေနှစ်ရာ သုံးရာလောက်ရှိတဲ့ ရွာကြီးပါ။ ဒါပေမဲ့ ဆင်းရဲတယ်။
အဲဒီရွာနားမှာရှိတဲ့ ရွာငယ်တစ်ရွာကတော့ အိမ်ခြေ ငါးဆယ်လောက်
ရှိပေမယ့် ချမ်းသာတယ်။ ချမ်းသာတဲ့ရွာငယ်က သူကြီးက ဆင်းရဲတဲ့
ရွာကြီးကို လှမ်းအုပ်ချုပ်တယ်။ အဲဒီသူကြီးဟာ အင်္ဂလိပ်လက်ထက်
တချို့သူကြီးတွေရဲ့ ညာဉ်အတိုင်း အတော်ဆိုးတယ်။ ဆင်းရဲတဲ့ရွာက
လူတွေဟာ သူကြီးဆိုးရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှာ နင်းပြား ဖြစ်နေကြရ
တယ်။ သူကြီး နှိပ်စက်ပုံကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ မြင်နေရတဲ့အခါ အဲဒီ
အကြောင်းကို ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် ရေးပြီး တိုးတက်ရေးမဂ္ဂဇင်း ပို့လိုက်တယ်”

“ဘယ်နှခုနှစ်လောက်ကလဲ ဆရာ”

“၁၉၄၀-ပြည့်နှစ်လောက်ကပဲ။ အဲဒီတုန်းက တိုးတက်ရေးမဂ္ဂဇင်း
အယ်ဒီတာက ‘တောက သာဒွန်း’ ကလောင် အမည်ခံထားတဲ့ ဦးသွင်
ပေါ့။ အယ်ဒီတာက ကျွန်တော့်ဝတ္ထု မဂ္ဂဇင်းထဲမှာ ထည့်ပေးတယ်။
အဲဒီအချိန်အစ စာရေးတယ်လို့ ဆိုရမှာပဲ”

“အဲဒီနောက်တော့ကော”

“အဲဒီနောက် တိုးတက်ရေးမဂ္ဂဇင်းနဲ့ ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းတို့မှာ အနည်း
အကျဉ်း ရေးပါတယ်။ စစ်ပြီးခေတ် ဂျာနယ်ကျော်မှာလည်း အသင့်
အတန် ရေးဖူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော့် အခြေအနေဟာ
စာပေလောကထဲရောက်ပြီလို့ မဆိုနိုင်သေးဘူး။ စာပေလောကထဲ ရောက်

လာတယ်လို့ ဆိုနိုင်တဲ့ အချိန်ကတော့ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် နောက်ပိုင်းကျမှ ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာစာပေလောကထဲ ဝင်ရောက်လို့ရတဲ့ တံခါးပေါက်တွေ သုံးလေးပေါက်ရှိတယ် ဆိုကြပါစို့။ တံခါးတစ်ပေါက်က မိမိပင်ကိုရေး တွေနဲ့ စာပေလောကထဲ ဝင်ရောက်သွားတဲ့ တံခါးပေါက် ဖြစ်တယ်။ အဲဒီတံခါးပေါက်မှာ လူတွေ စုပြုံတိုးနေကြတယ်။ နောက်တစ်ပေါက်က အနောက်တိုင်း အင်္ဂလိပ်စာပေက မြန်မာပြန်တဲ့ စာတွေနဲ့ မြန်မာစာပေ လောကထဲ ဝင်ရောက်တဲ့ တံခါးပေါက် ဖြစ်တယ်။ အဲဒီတံခါးပေါက်မှာ လည်း လူတွေ တန်းစီနေကြတယ်။ မြန်မာစာပေလောကထဲ ဝင်ရောက် လိုတဲ့ ကျွန်တော်ဟာ အဲဒီတံခါးပေါက်တွေက မဝင်ဘဲနဲ့ လူတစ်ယောက် မှ မရှိတဲ့ တံခါးပေါက်ကို ရွေးလိုက်တယ်။ အဲဒီတစ်ပေါက်ကတော့ အိန္ဒိယဝတ္ထုတွေကို တိုက်ရိုက်မြန်မာပြန်ပြီး ဝင်တဲ့ အပေါက်ပါပဲ။

အမှန်ပြောရရင် ကျွန်တော့် အားနည်းချက်လား မသိပါဘူး။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အနောက်တိုင်းက ဝတ္ထုတွေထက် အရှေ့တိုင်းက ဝတ္ထု တွေကို ပိုပြီး အရသာခံစားလို့ရတယ်။ အရှေ့တိုင်း ဝတ္ထုတွေထဲမှာလည်း များသောအားဖြင့် အိန္ဒိယဝတ္ထုတွေကို ပိုပြီး ကြိုက်တယ်။ အဲဒါကြောင့် အိန္ဒိယဝတ္ထုတွေကို အပြည့်အဝ ခံစားမှုရှိနိုင်အောင် အိန္ဒိယ အဓိက ဘာသာဖြစ်တဲ့ ဟိန္ဒူဘာသာကို လေ့လာတယ်။ အိန္ဒိယ ဝတ္ထုတွေကို အထူးအားဖြင့် ဟိန္ဒူဘာသာနဲ့ ရေးထားတဲ့ ဝတ္ထုတွေကို ဖတ်တယ်။ စာရေးတဲ့ ဝါသနာကလည်း ရှိနေလေတော့ ကိုယ်ကြိုက်တဲ့ ဝတ္ထုတွေကို မြန်မာပြန်ပြီး မြန်မာစာပေထဲက ကွက်လပ်ကို ဖြည့်မယ် ဆိုတဲ့ ရည် ရွယ်ချက်နဲ့ ကျွန်တော် အိန္ဒိယဝတ္ထုတွေကို မြန်မာပြန်တာပါပဲ။ အဲဒီလိုနဲ့ မြန်မာစာပေလောကထဲ ရောက်လာရတယ် ဆိုပါတော့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် စာပေဘဝသက်တမ်းမှာ အခုအထိ ပင်ကိုရေး ရသစာပေဆိုတာ ပြော

လောက်ဆိုလောက် မရှိသေးပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် ကိုယ့်ကိုယ်
ကိုယ် စာရေးဆရာလို့ မသတ်မှတ်ချင်သေးပါဘူး။”

“ပါရဂူဆိုတဲ့ ကလောင်နာမည်ခံယူတဲ့အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
သိချင်ပါတယ် ဆရာ”

“ပါရဂူဆိုတဲ့ ကျွန်တော့် ကလောင်အမည်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောရ
ရင်တော့ ငယ်ငယ်က တွင်နေတဲ့ အမည်နာမ တစ်ခုဟာ ကြီးပြင်းလာတဲ့
အခါကျတော့ မကြိုက်ပေမယ့် ပြင်လို့ မရတော့သလိုပါပဲ။ ပါရဂူ ဆိုတဲ့
နာမည်ဟာ ကျွန်တော့်ဘာသာ ကျွန်တော် ပေးတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုရင်
စဝတ်တော့ ဆရာက ပေးတဲ့ ကိုရင်ဘွဲ့အမည်ပါ။ ကိုရင်ဘဝက စ၊
စာရေးတော့ အဲဒီအမည်ရင်းနဲ့ပဲ ရေးတယ်။ နောက်ဆက်ပြီး စာတွေ
ရေးတော့လည်း အဲဒီအမည်နဲ့ပဲ။ ပါရဂူဆိုတာက အမှန်ပြောရရင် ကလောင်
အမည် မဟုတ်ပါဘူး။ အမည်ရင်းလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

နောက်ပိုင်းကျတော့ ကျွန်တော် ဒီအမည်ကို ပြင်ချင်လာတယ်။
ဒါပေမဲ့ ခိုင်မြဲသလို ဖြစ်သွားပြီဖြစ်တဲ့အတွက် ပြင်ဖို့ မလွယ်တော့ဘူး။
ဘာဖြစ်လို့ ပြင်ချင်သလဲဆိုတော့ အမည်က ကြီးကျယ်နေတယ်။ စီးပိုး
နေတယ်။ ပါရဂူ ဆိုတဲ့ အမည်ကြားရင် ဘာပါရဂူလဲလို့ မေးတဲ့ လူက
လည်း မရှားဘူး။ ပါရဂူဆိုတာ သိတဲ့အတိုင်းပဲ ကျွမ်းကျင်မှု အထွတ်
အထိပ် ရောက်နေသူလို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဘာကျွမ်းကျင်မှု
မှ ရှိတာ မဟုတ်ဘူး။

ပါရဂူအမည်နဲ့ စကားစပ်လို့ ပြောရဦးမယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်
နှစ်ဆယ်လောက်တုန်းက ကျွန်တော်တို့ ကျောက်မဲမြို့ကို စာဆိုတော်
ဟောပြောပွဲသွားကြတယ်။ မသွားမီ ကျောက်မဲကို ‘ပါရဂူနှင့် သုံးဦး
လာမည်’ လို့ သံကြိုး ရိုက်လိုက်တယ်။ ကျောက်မဲ သံကြိုးစာ ရောက်သွား
တော့ သံကြိုးစာက ‘နှင့်’ ပြုတ်ပြီး ‘ပါရဂူသုံးဦး လာမည်’ လို့ ဖြစ်နေ

တယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျောက်မဲမြို့မှာ ပါရဂူ သုံးယောက်ကြီးများတောင်
 လာမှာ၊ ဘာပါရဂူတွေလဲ ဆိုပြီး အတော် အလုပ်ရှုပ်သွားတယ်လို့ သိရ
 တယ်။ ပြီးတော့ လူရွှင်တော်ကလည်း ပါရဂူဆိုတာ ရှိနေတယ်။ ပါရဂူ
 အမည်နဲ့ ကျူရှင်ဆရာလည်း ရှိနေတယ် ဆိုတယ်။ ကျွန်တော့်ကို လူရွှင်
 တော် လုပ်သလား၊ ကျူရှင်ပြသလားလို့ လာမေးဖူးတဲ့လူတွေ ရှိတယ်။
 အထူးကု ဆရာဝန်ကြီးများရဲ့ ဆိုင်းဘုတ်တွေမှာလည်း ပါရဂူချည်းပဲ။
 အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော့် ကလောင်နာမည်ကို ပြောင်းပစ်ချင်နေပါတယ်”

“ဆရာ ဘာသာပြန်တဲ့ ဝတ္ထုတွေဟာ အများအားဖြင့် ဗုဒ္ဓနဲ့ ဆက်
 နွှယ်တဲ့ ဝတ္ထုတွေ ဖြစ်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒီဝတ္ထုတွေကို ရွေးပြီး
 ပြန်တာ ဆရာမှာ သီးခြား ရည်ရွယ်ချက်များ ရှိပါသလား”

“ကျွန်တော် မြန်မာပြန်တဲ့ ဝတ္ထုတွေဟာ ‘ဗုဒ္ဓ’ နဲ့ ဆက်နွှယ်နေတာ
 ဆိုတာ မှန်သင့်သလောက် မှန်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓနဲ့ ဆက်နွှယ်တယ်ဆိုတာ
 ထက် ဗုဒ္ဓခေတ် သို့မဟုတ် ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားတဲ့ အိန္ဒိယနဲ့ ဆက်နွှယ်
 တယ်လို့ဆိုရင် ပိုပြီး မှန်လိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ မိမိအကြိုက်ဝတ္ထုကို
 ပြောရရင် ကျွန်တော် သမိုင်းနောက်ခံဝတ္ထုကို ပိုပြီး ကြိုက်ပါတယ်။
 အဲဒီလိုဆိုတော့ အိန္ဒိယသမိုင်းခေတ်ကို နောက်ခံပြုရေးထားတဲ့ တခြား
 ဝတ္ထုတွေကိုတော့ ဘာဖြစ်လို့ မြန်မာပြန်သလဲလို့ မေးစရာ ရှိပါတယ်။
 မြန်မာလူမျိုးတွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ယဉ်ကျေးမှုအရ အိန္ဒိယ သမိုင်းခေတ်
 ထဲက ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားတဲ့ ခေတ်နဲ့သာ ပိုပြီး ရင်းနှီးမှု ရှိနေကြပါ
 တယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဒီလိုပါပဲ။

အိန္ဒိယသမိုင်းခေတ်ထဲက မဂိုခေတ်တို့၊ ဗြဟ္မဏဘာသာ ထွန်းကား
 တဲ့ ခေတ်တို့ဆိုရင် သိပ်စိတ်မဝင်စားပါဘူး။ ဥပမာ ဗုဒ္ဓခေတ်က ဗိမ္ဗိသာရ
 အကြောင်းတို့၊ အသောကဘုရင်မင်းတရားကြီး အကြောင်းတို့ဆိုရင်
 သိချင်လာတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဇာတ်နိပါတ်စာပေများက တစ်ဆင့် အဲဒီ

ဗုဒ္ဓဘာသာခေတ်တွေဟာ မြန်မာလူမျိုးတို့ရဲ့ အသိဉာဏ်ထဲမှာ စွဲစွဲမြဲမြဲ ဝင်ရောက်နေတယ်။ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်ကလည်း စိတ်ဝင်စားတယ်။ စာဖတ်သူများလည်း စိတ်ဝင်စားလိမ့်မယ်လို့ အထင်ရှိတဲ့အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဝတ္ထုတွေကို ရွေးပြီး မြန်မာပြန်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ မပတ်သက်တဲ့ တခြားဝတ္ထု မြန်မာပြန်ထားတာ မရှိဘူးတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဥပမာ စိတြလေခါတို့ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ လုံးဝ မပတ်သက်ပါဘူး။ ဆန်းသစ်တဲ့ အတွေးအခေါ် တစ်ခုကို တင်ပြထားတဲ့ ဝတ္ထုသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် မြန်မာပြန်ထားတဲ့ ဝတ္ထုတွေထဲမှာ စိတြလေခါလို ဝတ္ထုမျိုးလည်း ပါပါတယ်”

“ဆရာဘာသာပြန်တဲ့နေရာမှာ ဟိန္ဒူဘာသာကနေ တိုက်ရိုက် ပြန်ပါသလား၊ ဒါမှမဟုတ် အနောက်တိုင်းစာပေနဲ့ ရေးထားတာကနေ တစ်ဆင့် ပြန်ပါသလား”

“ကျွန်တော် မြန်မာပြန်ထားတဲ့ ဝတ္ထုတွေထဲက အိန္ဒိယဝတ္ထုဆိုရင် ဟိန္ဒူဘာသာက တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်တာ များပါတယ်။ အိန္ဒိယမှာလည်း သိတဲ့အတိုင်းပဲ ဟိန္ဒူဘာသာ တစ်ခုတည်းရှိတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တခြားဘာသာစကားတွေလည်း အများအပြား ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်က အိန္ဒိယဘာသာတွေထဲက ဟိန္ဒူဘာသာကလွဲပြီး တခြားဘာသာကို မတတ်ကျွမ်းပါဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ တခြား အိန္ဒိယဘာသာ စကားနဲ့ ရေးထားတဲ့ အိန္ဒိယ ဝတ္ထုတွေကို မြန်မာလိုပြန်တဲ့အခါကျရင်တော့ တစ်ခါတစ်ရံ အင်္ဂလိပ်ဘာသာကတစ်ဆင့် ပြန်ရပါတယ်။ အဲဒီလိုပြန်တဲ့ဝတ္ထုက အရေအတွက်နည်းပါတယ်။ လုံးချင်းဝတ္ထုဆို မရှိသလောက်ပါပဲ။ ဝတ္ထုတိုတွေလောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ သိဒ္ဓတ္ထဝတ္ထုကတော့ အိန္ဒိယနောက်ခံ ဖြစ်ပေမယ့် မူရင်းက ဟိန္ဒူဘာသာ မဟုတ်တဲ့အတွက် အင်္ဂလိပ်ကပဲ ပြန်ရပါတယ်”

“ခေတ်ပေါ် ဟိန္ဒူဝတ္ထုတွေကော ဘာသာမပြန်ဘူးလား ဆရာ”

“ကျွန်တော် မြန်မာပြန်တဲ့ ဝတ္ထုတွေဟာ များသောအားဖြင့် သမိုင်း
 နောက်ခံဝတ္ထုတွေသာ များတဲ့အတွက် အခုလို မေးတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။
 ခေတ်ပေါ် ဝတ္ထုတွေကိုလည်း ကျွန်တော် မြန်မာပြန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
 ခေတ်ပေါ် ဝတ္ထုတွေထဲက မြန်မာပြန်ထားတာကတော့ ဝတ္ထုတိုတွေသာ
 များပါတယ်။ ဥပမာ ကျွန်တော် မြန်မာပြန်ထားတဲ့ တဂိုးရဲ့ ဝတ္ထုတိုတွေ
 ဆိုရင် ခေတ်ပေါ်ဝတ္ထုတွေသာ များပါတယ်။ အခုလည်း သိန်းဆုရ
 အိန္ဒိယ ဝတ္ထုရှည်တစ်ခုကို မြန်မာပြန်နေပါတယ်။ အဲဒီဝတ္ထုက သမိုင်း
 နောက်ခံဝတ္ထု မဟုတ်ပါဘူး။ ခေတ်ပေါ်ဝတ္ထု ဖြစ်ပါတယ်”

“အနောက်တိုင်းစာပေကနေ မြန်မာပြန်တာနဲ့ ဟိန္ဒူစာပေကနေ
 မြန်မာပြန်တာ ဘယ်လိုခြားနားမှု ရှိပါသလဲ ဆရာ”

“တခြား ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက်တော့ မပြောတတ်ဘူး။ ကျွန်တော့်
 အနေနဲ့ကတော့ ကျွန်တော်ပြောပြတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော်ဟာ အနောက်
 တိုင်း ဝတ္ထုတွေထက် အရှေ့တိုင်း ဝတ္ထုများကို ပိုပြီး ခံစားလို့ရပါတယ်။
 အထူးအားဖြင့် အိန္ဒိယဝတ္ထုတွေကို ပိုနှစ်သက်တယ် ဆိုပါတော့။ အိန္ဒိယနဲ့
 မြန်မာပြည်ဟာ ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာအရလည်း ဆက်စပ်မှု
 ရှိနေတယ်။

လူ့အဖွဲ့အစည်း အဆောက်အအုံ အခြေခံချင်း မတူပေမယ့်
 ကိုလိုနီဘဝ ရောက်ခဲ့ရတာတို့၊ ကိုလိုနီဘဝက ရုန်းထွက်ခဲ့ရတာတို့ဟာ
 တူညီမှု ရှိနေတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ခေတ်ဟောင်းဖြစ်ဖြစ်၊ ခေတ်သစ်ဖြစ်ဖြစ်
 ဘယ်ခေတ်မဆို အိန္ဒိယပြည်သူ့ဘဝ ထင်ဟပ်နေတဲ့ စာပေအရေးအသား
 တွေဟာ မြန်မာလူမျိုးအနေနဲ့လည်း ခံစားလို့ရတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။
 ဘာသာပြန်ဆိုတဲ့ ကိစ္စမှာ အဲဒီလို ယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာအရ ဆက်စပ်
 မှုရှိနေတဲ့ တိုင်းပြည်ရဲ့ ပြည်သူ့ဘဝ ထင်ဟပ်နေတဲ့ ဝတ္ထုနဲ့ ယဉ်ကျေးမှု
 ချင်း အလှမ်းကွာဝေးတဲ့ နိုင်ငံရဲ့ ပြည်သူ့ဘဝ ထင်ဟပ်နေတဲ့ ဝတ္ထုတို့ဟာ
 ထိရောက်အောင်မြင်မှုရှိတဲ့နေရာမှာ မတူဘူး ထင်ပါတယ်။

ယဉ်ကျေးမှုချင်း စပ်ဟပ်လိုရတဲ့ နိုင်ငံရဲ့ ဝတ္ထုကို ဘာသာပြန်တာက ပိုလေးနက်ပြီး ပိုထိရောက်နိုင်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒါက ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအမြင်နဲ့ ကြည့်ပြောတာပါ။ ဘာသာစကားအမြင်နဲ့ ပြောရရင်လည်း အနောက်တိုင်းစာပေက ဘာသာပြန်ရတာထက် အိန္ဒိယစာပေ၊ အထူးအားဖြင့် ပြောရလျှင် ဟိန္ဒူစာပေက ဘာသာပြန်ရတာက ပိုပြီးလွယ်ကူပြီး ပိုပြီးလေးနက်ထိရောက်မှု ရှိပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ဟိန္ဒူစကားလုံးတွေနဲ့ မြန်မာစကားလုံးတွေဟာ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုကူးလူးဆက်ဆံမှု ရှိနေကြပါတယ်။ ဥပမာပြောရရင် မြန်မာလူမျိုးတွေ အသုံးပြုနေတဲ့ 'ဒုက္ခ' ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာလည်း ဟိန္ဒူမှာ 'ဒုခ' ပဲ။ အဲဒီလို ဝေါဟာရစကားလုံးချင်း ဆက်စပ်မှု ရှိနေပါတယ်။ ဝါကျဖွဲ့စည်းမှုဆိုတာလည်း အရှေ့တိုင်းသားတွေရဲ့ ဝါကျဖွဲ့စည်းမှုဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဒါလောက် ကွဲပြားခြားနားကြတာ မဟုတ်ကြဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ဘာသာဗေဒအမြင်နဲ့ ကြည့်ပြီး ပြောရင်လည်း ဟိန္ဒူဝတ္ထုတွေကို မြန်မာပြန်တာဟာ အိမ်နီးနားချင်းနှစ်ဦး တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး အဝင်အထွက်လုပ်သလို ရင်းနှီးမှု၊ နီးစပ်မှုကို ဖော်ပြနေတဲ့သဘော ရောက်တယ် ထင်ပါတယ်။"

“ဒီနေ့ စာဖတ်ပရိသတ်တွေ ဘာသာပြန်ကို တော်တော် စိတ်ဝင်စားကြပါတယ်။ ဘာကြောင့်လို့ ဆရာ မြင်ပါသလဲ”

“မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်တွေ ဘာသာပြန်စာပေတွေကို အဖတ်များလာကြတာ ကောင်းတဲ့ လက္ခဏာပါပဲ။ ဘာကြောင့် ဘာသာပြန်စာပေတွေကို အဖတ်များလာကြသလဲ ဆိုတဲ့အကြောင်းကို လေ့လာကြည့်တဲ့အခါ အဓိက အကြောင်းနှစ်ခုကို တွေ့ရပါတယ်။ မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်ဟာ စာဖတ်အား ကောင်းလာကြတယ်။ စာဖတ်အား ကောင်းလာကြတဲ့အခါကျတော့ စာဖတ်နယ်ကို ချဲ့ချင်လာကြတယ်။ ပင်ကိုရေးဝတ္ထုတွေနဲ့တင် အားမရကြတော့ဘူး။ ကမ္ဘာ့စာပေထဲက စာတွေကို

ဖတ်ချင်လာကြတယ်။ ကမ္ဘာ့ဝတ္ထုတွေကို အရသာခံချင်လာကြတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဘာသာပြန်စာပေကို အဖတ်များလာကြတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

နောက်တစ်ကြောင်း ပြောရရင်တော့ စာရေးဆရာတွေနဲ့ ပတ်သက်နေပါတယ်။ ယနေ့ စာဖတ်ပရိသတ်ဟာ လက်ရှိစာရေးဆရာတွေ ရေးတဲ့ စာတွေ၊ ဝတ္ထုတွေကို အားမရကြတော့ဘူး။ သူတို့ဖတ်လိုတဲ့ စာမျိုး အထွက်ကျဲလာတယ်။ အဆင့်မြင့်တဲ့ စာပေတွေကို သူတို့ ဖတ်ချင်ကြတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဘာသာပြန် ဝတ္ထုတွေကို အများအပြား ဖတ်လာကြတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ပြောတာဟာ အဆင့်အတန်းမရှိတဲ့ ဘာသာပြန်တွေကို ဖတ်တဲ့သူတွေကို ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အဆင့်အတန်းရှိတဲ့ ဘာသာပြန်စာပေတွေကို ဖတ်တဲ့လူတွေကို ပြောတာပါ။”

“ပင်ကိုရေးဝတ္ထုတွေကို ဘာသာပြန်လို စာဖတ်ပရိသတ် စိတ်ဝင်စားလာအောင် ဘယ်လို ကြိုးပမ်းသင့်တယ်လို့ ဆရာ ထင်ပါသလဲ”

“ဒီမေးခွန်းလည်း အခုန မေးခွန်းနဲ့ ဆက်စပ်နေတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ အမှန်ပြောရရင်တော့ ပင်ကိုရေးနဲ့ ဘာသာပြန်ကို တစ်တန်းတစ်စား တည်းတောင် ထားဖို့မသင့်ပါဘူး။ ပင်ကိုရေးက အထက်က ရှိနေသင့်ပါတယ်။ ဘာသာပြန်က ဒုတိယအဆင့်က ရှိနေရမှာပါ။ အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲ ဘာသာပြန်က အထက်ကရှိနေတယ်ဆိုရင် ဘာသာပြန်ကို လူတွေ ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားမှုရှိနေတယ်ဆိုရင် ပင်ကိုရေးဝတ္ထုလောကမှာ တစ်စုံတစ်ခုတော့ ချော်နေပြီလို့ပဲ မှတ်ရလိမ့်မယ်။ ဆိုလိုတာက ပင်ကိုရေးဝတ္ထုတွေ အဆင့်အတန်းမမီ ဖြစ်နေကြတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ပင်ကိုရေးဝတ္ထုတွေကို အဆင့်အတန်းမမီ ရေးကြမယ်ဆိုရင် စာဖတ်ပရိသတ်ဟာ ပင်ကိုရေးဝတ္ထုတွေကို ဘာသာပြန် ဝတ္ထုတွေလိုပဲ စိတ်ဝင်စားလာကြမှာ ပါပဲ။ ဘာသာပြန်ဝတ္ထုတွေထက်တောင် ပိုပြီး ဖတ်လာကြဖို့ ရှိပါတယ်။”

“ဟိန္ဒူစာပေလောကမှာ ကျွန်တော်တို့လို ဘာသာပြန်ဝတ္ထုနဲ့ ပင်ကိုရေးဝတ္ထု ဘယ်ဟာကို ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားကြပါသလဲ”

“ဒီမေးခွန်းကိုမဖြေခင် ဟိန္ဒူစာပေဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အနည်းငယ် ပြောလိုပါတယ်။ ကျွန်တော် ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း အိန္ဒိယမှာ ဘာသာစကားတွေ တော်တော်များများ ရှိပါတယ်။ အဲဒီအထဲက ဟိန္ဒူဘာသာဟာ တစ်ခုပါ။ ဟိန္ဒူဘာသာကို အိန္ဒိယနိုင်ငံတော်သုံးဘာသာ ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။ တချို့က ဟိန္ဒူဘာသာနဲ့ သက္ကတဘာသာကိုလည်း အတူတူလို့ မှတ်နေကြပါတယ်။ မတူပါဘူး။ သက္ကတဘာသာက ရှေးဟောင်းဘာသာစကား ဆိုပါတော့။ ဟိန္ဒူဘာသာက ယခုခေတ်သုံး ဘာသာစကားပါ။ ဟိန္ဒူဘာသာနဲ့ ဟိန္ဒူဘာသာလည်း လွဲနေတတ်ကြပါတယ်။ ဟိန္ဒူဘာသာက ဘာသာစကားပါ။ ဟိန္ဒူဘာသာ ဆိုတာကတော့ ဟိန္ဒူလူမျိုးများကိုးကွယ်တဲ့ ဘာသာတရား ဖြစ်ပါတယ်။ ဟိန္ဒူစာပေမှာ ဘာသာပြန်ဝတ္ထုနဲ့ ပင်ကိုရေးဝတ္ထု နှစ်မျိုးရှိတဲ့အနက်က ဘယ်ဟာကို ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားသလဲ ဆိုရင်တော့ ပင်ကိုရေးဝတ္ထုကို ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားတယ်လို့ပဲ ဖြေရလိမ့်မယ်။

ဘာသာပြန်ဝတ္ထုကို စိတ်မဝင်စားဘူးတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာသာပြန် ဝတ္ထုတွေကိုလည်း အဖတ်များကြပါတယ်။ အိန္ဒိယက ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံနဲ့ မတူဘူး။ ဘာသာစကားတွေ အများကြီးရှိနေတော့ ပြည်ပဘာသာစကားနဲ့ ရေးထားတဲ့ ဝတ္ထုကိုသာမကဘဲ ပြည်တွင်းဘာသာစကားနဲ့ ရေးထားတဲ့ ဝတ္ထုတွေကိုလည်း ကျန်ပြည်တွင်းဘာသာစကား တစ်ခုခုနဲ့ ဘာသာပြန်ကြရပါတယ်။ ဘာသာပြန် စာအုပ်များကို အစိုးရနဲ့ မကင်းတဲ့ စာပေအဖွဲ့အစည်းများရော ပုဂ္ဂလိက စာအုပ်တိုက်ကြီးတွေက ရော အများအပြား ထုတ်ဝေကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာသာပြန်ဝတ္ထုတွေဟာ သူ့အပိုင်းနဲ့သူပါ။ သူ့ကဏ္ဍနဲ့ သူပါ။ ပင်ကိုရေးဝတ္ထုတွေကို ကျော်လွှား မသွားနိုင်ဘူး။ ပင်ကိုရေးဝတ္ထုတွေကသာ အဓိက အခန်းကဏ္ဍက ပါနေကြပါတယ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာသာ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်နိုင်ငံဖြစ်ဖြစ်

ဒီလိုပဲလို့ ထင်ပါတယ်။ ဘာသာပြန်ဝတ္ထု အခန်းကဏ္ဍက မြင့်မားနေပြီး ပင်ကိုရေး အခန်းကဏ္ဍက မှိန်နေတယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ အဲဒီနိုင်ငံ အဲဒီ စာပေမှာရှိတဲ့ ပင်ကိုရေးဝတ္ထုအဆင့်ဟာ ပေမမီ ကိုက်မမီ ဖြစ်နေတယ်လို့ ဆိုရမှာပဲ”

“ဆရာ ဘာသာပြန်တဲ့ ဝတ္ထုတွေထဲက ဝတ္ထုတစ်ခုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးပါရစေ၊ ဆရာ စိတြလေခါကို ဘာရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဘာသာပြန် တာလဲ”

“လောကမှာ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို အထင်ကြီးတဲ့၊ လေးစားတဲ့ နေရာမှာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး အမြင်ချင်း မတူကြပါဘူး။ တချို့က ဥစ္စာရှိသူ ကို အထင်ကြီးကြတယ်။ တချို့က အာဏာရှိသူကို အထင်ကြီးကြတယ်။ တချို့က ပညာရှိသူကို အထင်ကြီးကြတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ကိုယ် ကျိုးမကြည့်ဘဲ သူတစ်ပါးအကျိုးကို သယ်ပိုးတဲ့လူကို အထင်အကြီးဆုံး ပဲ။ အကြီးဆုံးအမြတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ကို တိုင်းတာတဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော်ရဲ့ ကိုက်တံဟာ ပရဟိတအလုပ်ပဲ။ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို သူ ဆောင်ရွက်တဲ့ ပရဟိတ အတိုင်းအတာပမာဏကို ကြည့်ပြီး ကြီးရင် ကြီးသလောက်၊ များရင် များသလောက် အထင်ကြီးတယ်။ လေးစား တယ်။ စိတြလေခါကို ဖတ်ရင် အဲဒီလောကအမြင်ကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ဟာ အများအမြင်မှာ ကောင်းမှုပြုတယ်လို့ ထင်ရ တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ကောင်းမှုဟာ ကိုယ်ကျိုးနဲ့ ယှဉ်နေတယ်။ ပရဟိတ မပါဘူး။ နောက်တစ်ယောက်ကတော့ သူလုပ်တဲ့ အလုပ်ဟာ အများ အမြင်မှာ မကောင်းမှုလို့ ထင်နေရပေမယ့် သူတစ်ပါးအတွက် ကိုယ်ကျိုး ကို စွန့်လွှတ်တဲ့လူ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလူနှစ်ယောက် ဘယ်သူက မြင့်မြတ် သလဲ ဆိုတဲ့ ပြဿနာကို စိတြလေခါမှာ တင်ပြထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဝတ္ထုကို ဖတ်လိုက်ရင် အဖြေပေါ်ပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအဖြေကို

ကျွန်တော် သဘောကျတယ်။ လက်ခံတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မြန်မာပြန် တာပါ”

“ကျွန်တော်တို့ ပေဖူးလွှာ မဂ္ဂဇင်းရဲ့ ‘တွေ့ဆုံပေးခြင်း’ အခန်း ကဏ္ဍကို ဘယ်လို သဘောရပါသလဲ”

“အင်မတန်ကောင်းတဲ့ အစီအစဉ် ဖြစ်ပါတယ်။ စာဖတ်သူတွေ လည်း အတော် စိတ်ဝင်စားကြပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ခေါင်းစဉ်အတိုင်း တကယ် စာဖတ်သူတွေအနေနဲ့ စာရေးဆရာကို တွေ့နေရသလိုပါပဲ။ သူတို့ မေးချင်တဲ့ မေးခွန်းကို ခင်ဗျားတို့က ကိုယ်စားပြုပြီး မေးနေသလို ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ စာဖတ်သူနဲ့ တွေ့ဆုံပေးတဲ့ စာရေးဆရာ ရွေးတဲ့ ကိစ္စကို တော့ အနည်းအကျဉ်း ဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့က အလျဉ်းသင့် သလို ရွေးချယ်ရတာပါလို့ ပိတ်ပြီး ပြောထားတဲ့အတွက် စောဒက တက် စရာတော့ မလိုပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အလျဉ်းသင့်တုန်း ကိုယ့်ဆန္ဒကိုတော့ ထုတ်ပြောလိုက်ပါရစေ။ အစဉ်အလာရှိတဲ့ စာရေးဆရာကြီးတွေကို ရှေ့ တန်းတင်ပြီး စာဖတ်သူတွေနဲ့ တွေ့ဆုံပေးသင့်ပါတယ်။ စာရေးသက်ရော လူ့အသက်ပါ အတော်ရနေကြပြီဖြစ်တဲ့ စာရေးဆရာကြီးတွေ အများကြီး ရှိပါသေးတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဦးစားပေးသင့်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးက ဓားမနောက်ပိတ်ခွေးမှာထားရမယ့်လူပါ။ ကျွန်တော် နဲ့တကွ စာဖတ်သူများဟာ အဲဒီလို အစဉ်အလာရှိတဲ့ စာရေးဆရာကြီးတွေ နဲ့ ပေဖူးလွှာကတစ်ဆင့် တွေ့ဆုံခန်းမှာ မတွေ့ရခင် ဘယ်စာရေးဆရာ ဟာဖြင့် ကွယ်လွန်သွားပြီလို့ ကြားလိုက်ရတဲ့အခါ မိမိတို့ လိုလားတောင့် တထားတဲ့ အခွင့်အရေး လက်လွတ်ဆုံးရှုံးသွားရပြီ ဆိုတဲ့ အသိ ပေါ် ပေါက်လာကြရပါတယ်”

“ဆရာ အခုလို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း အတွေ့အကြုံမျိုး အရင်က ရှိဖူးပါသလား”

“မြန်မာပြည်မှာတော့ ဒါ ပထမဆုံး အတွေ့အကြုံပါပဲ။ နိုင်ငံခြား မှာတော့ ကြုံဖူးပါတယ်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်လောက်တုန်းက ကျွန်တော် အိန္ဒိယ ရောက်သွားတယ်။ အိန္ဒိယ နယူးဒေလီမြို့မှာ ‘ဟိန္ဒူစတန်’ ဆိုတဲ့ နေ့စဉ် သတင်းစာတိုက်ကြီး ရှိတယ်။ အဲဒီသတင်းစာတိုက်ကြီးက နေ့စဉ် သတင်းစာထုတ်သလို လစဉ် အပတ်စဉ် စာစောင်တွေကိုလည်း ထုတ် တယ်။ အဲဒီသတင်းစာတိုက်ကြီးက ထုတ်တဲ့ စောင်ရေ သိန်းကျော်ရှိတဲ့ ‘ကာဒမ္ဗနီ’ လို့ ခေါ်တဲ့ ဟိန္ဒူမဂ္ဂဇင်းက တွေ့ဆုံမေးမြန်းတာကို ဖြေခဲ့ရဖူးပါ တယ်။ ပြီးတော့ ဒေလီမှာပဲ အောင်အိန္ဒိယရေဒီယို ဟိန္ဒူဘာသာ ပြည်ပ အစီအစဉ်နဲ့ ပြည်တွင်းအစီအစဉ် နှစ်ခုစလုံးမှာလည်းပဲ တွေ့ဆုံမေးမြန်း တာကို ဖြေခဲ့ရပါတယ်”

“အိန္ဒိယမှာ စာပေဆုပေးတဲ့စနစ် ဘယ်လိုရှိပါသလဲ”

“အိန္ဒိယမှာ စာပေဆုချီးမြှင့်တာ မြန်မာပြည်နဲ့တော့ သိပ်မတူဘူး။ အိန္ဒိယမှာ အစိုးရပေးတဲ့ ဆုနဲ့ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းတွေက ပေးတဲ့ဆု ရယ်လို့ စာပေဆု နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ အစိုးရကပေးတဲ့ ဆုမှာ မြန်မာပြည်မှာ လို တစ်နှစ်အတွင်း အကောင်းဆုံး စာအုပ်ကို ပေးတဲ့ဆုမျိုး မရှိသလောက် ပဲ။ တစ်နှစ်အတွင်း စာအုပ်ဖြစ်ဖြစ်၊ တစ်နှစ်မတိုင်မီက စာအုပ်ဖြစ်ဖြစ် ပေးချင်တဲ့ စာအုပ်ကို ခေါင်းခေါက် စနစ်မျိုးနဲ့ ရွေးပေးတာပဲ။ ‘အကောင်းဆုံး’ ဆိုတဲ့မူတော့ ချထားတာ မတွေ့ရဘူး။ ဆုကို နှစ်တိုင်း ပေးတယ်။ ပေး တဲ့အခါလည်း စာအုပ်တွေကို အရေအတွက် အများကြီး ရွေးပြီး ပေး တယ်။ ဆုငွေအနေနဲ့တော့ သိပ်မများဘူး။ အိန္ဒိယမှာ သရဖူဆောင်းနေ တဲ့ စာပေဆုက အစိုးရက ပေးတဲ့ဆု မဟုတ်ဘူး။ ‘ဂယန်ပိဋ်’ အမည်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂလိက စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ဌာနကြီးက ပေးတဲ့ဆု ဖြစ်တယ်။ ဆုငွေ အရေအတွက်လည်း များတယ်။ ရူပိငွေ တစ်သိန်း ပေးတယ်။ မနှစ်က ဆိုရင် ငါးသောင်း ထပ်တိုးပြီး တစ်သိန်း ငါးသောင်းတောင် ပေးတယ်။

တစ်နှစ် တစ်အုပ်ပဲ ပေးတယ်။ စာအုပ်ကိုတော့ တစ်နှစ်အတွင်း ထုတ်တဲ့ စာအုပ်ရယ်လို့ သတ်မှတ်မထားဘူး။ အရင်က ထုတ်ဝေပြီးဖြစ်တဲ့ စာအုပ်ကိုလည်း ပေးချင်ပေးတာပဲ”

“ဆရာ ပင်ကိုရေးဝတ္ထု ရေးဖို့ ရည်ရွယ်ချက် ရှိပါသလား”

“ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် ပင်ကိုရေးဝတ္ထုတိုကလေးတွေကို စမ်းရေးကြည့်နေပါပြီ။ ရာဟုလာသံကိစ္စည်းက လူ့သမိုင်းကို ‘ဗော်လဂါမှ ဂင်္ဂါ’ အမည်နဲ့ ဝတ္ထု တစ်ပုဒ်စီ တစ်ပုဒ်စီ ရေးထားပါတယ်။ အဲဒါကို နည်းယူပြီးတော့ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်ကို ဝတ္ထုတို တစ်ပုဒ်စီ တစ်ပုဒ်စီနဲ့ ရေးသားဖို့ ရည်ရွယ်ထားပါတယ်။ အခု ဘာသာရေးစာစောင် တချို့မှာ စရေးနေပါပြီ”

“စာဖတ်ပရိသတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆရာ ပြောချင်တာများရှိရင် ဖြည့်စွက်ပေးပါဦး ဆရာ”

“အဆင့်အတန်းမရှိတဲ့ အပေါ်စားစာများ ခေတ်စားနေတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တချို့က စာဖတ်ပရိသတ်ကို အပြစ်တင်ချင်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ အဲဒီလို အပြစ်တင်ချင်ပါဘူး။ စာဖတ်ပရိသတ် တစ်ဦးဟာ တစ်သက်လုံး အပေါ်စားစာကို ဖတ်မသွားပါဘူး။ စာအမြဲ ဖတ်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ စာအပေါ်မှာ မြင်တဲ့အမြင်ဟာ တစ်သမတ်တည်း ရှိမနေပါဘူး။ ပြောင်းလဲနေတတ်ပါတယ်။

ယနေ့ အပေါ်စားစာတွေကို ဖတ်နေတဲ့လူဟာ မနက်ဖြန် အဆင့်မြင့်မြင့်စာကို ပြောင်းမဖတ်ဘူးလို့ မဆိုနိုင်ပါဘူး။ တကယ့်ဆင်ကို မမြင်ဖူးတဲ့ ကလေးငယ် တစ်ယောက်ကို ဆင်ရုပ်ပေးထားရင် ကလေးငယ်ဟာ အဲဒီဆင်ရုပ်ကို ဆင်အမှတ်နဲ့ ကိုင်နေမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီကလေးငယ်ဟာ ဆင်ရုပ်ကို တကယ့်ဆင် မဟုတ်ဘူး။ အရုပ်သာဖြစ်တယ်လို့ သိတဲ့အရွယ် ရောက်လာတဲ့အခါကျတော့ ကလေးငယ်ကို ဆင်ရုပ် ဘယ်လိုပေးပေး ကလေးငယ်က ဆင်ရုပ်ကို လှည့်ကြည့်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး။

အဲဒီလိုပါပဲ။ ဒီကနေ့ စာဖတ်ပရိသတ်ဟာ ဆင်ရုပ်ကို တစ်သမတ် တည်း ကိုင်မသွားဘူး။ ဆင်ရုပ်ကို လွှင့်ပစ်တဲ့အချိန်ဟာ မလွဲမသွေ ရောက်လာမှာပါ။ ဒီနေ့ စာဖတ်ပရိသတ်အတော်များများဟာ တကယ့် အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ ဝတ္ထုတွေကို ဖတ်ချင်နေကြပါတယ်။ စာပေလောက နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ လူတွေအားလုံး ကြိုးစားအားထုတ်သွားကြမယ်ဆိုရင် တော့ မြန်မာစာပေလောက တည်ငြိမ်ပြီး ကမ္ဘာ့စာပေလောကနဲ့ ရင်ပေါင် တန်းနိုင်တဲ့ အဆင့်ကို ရောက်လာနိုင်ဖို့ ရှိပါတယ်”

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဆရာ။ ခုလို တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခွင့်ပြုတဲ့ အတွက် ဆရာ့စာဖတ်ပရိသတ် ကိုယ်စားရော စာတည်းအဖွဲ့ ကိုယ်စားပါ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ အနှစ်သာရပြည့်ဝတဲ့ အရှေ့တိုင်းစာပေတွေကို ဆရာဆက်လက် တင်ပြနိုင်ပါစေလို့ ဆန္ဒပြုခဲ့ပါတယ်”

ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် ဆရာပါရဂူ ခြံဝင်းမှ ထွက်လာချိန်မှာ ဦးအောင်မြင့်က ဆရာဝတ္ထုများနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောလာတယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ ဆရာ ပြောခဲ့တာတွေထဲက စကားတစ်လုံးကို ထပ်ဖန်တလဲလဲ စဉ်းစားနေမိတယ်။ မြန်မာစာပေလောကထဲကို တတိယတံခါးမှ ဝင်လာ တဲ့သူလို့ ဆရာက ဆိုတယ်။ ဒါ့ကြောင့် တတိယတံခါးမှ ဆရာပါရဂူလို့ ဆိုရလေမလား။

ဝင်းငြိမ်း
ပေဖူးလွှာ

မှန်ကူကွက်များကို ဖြတ်သန်းခြင်း

ယခုနှစ်ပိုင်းများအတွင်း ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့ စာအုပ်များ ထွက်ပေါ်လာသည်ကို တွေ့ကြရသည်။ ၁၉၉၇ ဒီဇင်ဘာလအတွင်းက ရာပြည့် စာအုပ်တိုက်မှ ဆရာဒဂုန်တာရာ၏ ‘ဖျတ်ခနဲ တွေ့ရသော ရုပ်ပုံလွှာကားချပ်များ’ စာအုပ် ပထမအကြိမ်အဖြစ် ထွက်လာပြီး ၁၉၉၈ ဇန်နဝါရီလထဲတွင် မုံရွေးစာအုပ်တိုက်က ဆရာပါရဂူ၏ ‘ပရကထာ’ စာအုပ်ကို ဒုတိယအကြိမ် ဖြည့်စွက်ရိုက်နှိပ်ခြင်းအဖြစ် ထုတ်ဝေလာပါသည်။

ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့။ ယင်းမှာ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာပေတစ်မျိုးပဲ ဖြစ်သည်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေသည် ယခုအခါ ရသစာပေ၌ အကျုံးဝင်လာသည်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရသပါအောင် ဖွဲ့နွဲ့ရေးသားကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေတွင် ပြဿနာနှစ်ရပ်ရှိသည်ဟု ဆိုပေသည်။ ယင်းတို့မှာ အရေးခံပုဂ္ဂိုလ် ပြဿနာနှင့် ရေးနည်း ရသပညာ ပြဿနာဟူ၍ ဖြစ်ကြောင်း ဆရာဒဂုန်တာရာ ဆိုဖူးပါသည်။

အရေးခံပုဂ္ဂိုလ် ပြဿနာ။ အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးသူသည် မိမိကြည်ညိုလေးစားသူကို ရေးသားစမြဲ ဖြစ်သည်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးသူက မိမိ၏

အကဲဖြတ်ချက်အတိုင်း နှစ်သက်သူ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကို ရွေးချယ်ကာ ရေးသားခြင်း ဖြစ်သည်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးသူ၏စိတ်ကို လှုံ့ဆော်ဖမ်းစားနိုင်သော လူပုဂ္ဂိုလ်ကျော်အား ရွေးချယ်ခြင်းပင်။

ရေးနည်းရသပညာ ပြဿနာ။ ယနေ့ခေတ်တွင် အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေကို ရသနည်း၊ အလှဗေဒနည်းဖြင့် ရေးသားဖွဲ့နွဲ့လာကြသည်။ ယေဘုယျအနေနှင့် 'ဝတ္ထုဟန် အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးနည်း' ဟု တချို့ ပြောကြပါသည်။

ဤပြဿနာ နှစ်ရပ်တွင်လည်း ပြောစရာ တချို့ ရှိပေသည်။

အရေးခံပုဂ္ဂိုလ်၏ ဘဝသည် ပြည်သူလူထုအများနှင့် ဆက်စပ်နေလျှင် သမိုင်းတန်ဖိုးရှိသည်ဟု သုံးသပ်ကြသည်။ သမိုင်းတန်ဖိုးဟူသည် လူ့သမိုင်း တိုးတက်ပြောင်းလဲရေး၌ အရေးခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်က မည်သည့်ကဏ္ဍအပိုင်းက ဆောင်ရွက်ရသည်၊ အကျိုးပြုသည် ဟူသော အချက်ကို ဆိုလိုပေသည်။ ဥပမာ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ၁၈၇၆-၁၉၆၄ ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် အမျိုးသား လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု၊ စစ်ပြီး လွတ်လပ်သောခေတ် ဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှု၊ ငြိမ်းချမ်းရေးလှုပ်ရှားမှု သမိုင်းတန်ဖိုး ပါရမည် ဖြစ်သည်။ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းသည် စာပေပညာရှင် ကဗျာဆရာကြီးဖြစ်သဖြင့် ယနေ့ခေတ်သစ် မြန်မာစာပေလောကအပေါ် ဩဇာသက်ရောက်မှု သမိုင်းတန်ဖိုးကို ဖော်ပြကြရပေမည်။

တစ်ဖန် အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရသဟန်၊ ဝတ္ထုဟန်ဖြင့် ရေးသဖြင့် အရေးခံပုဂ္ဂိုလ်၏ ပုဂ္ဂလိကဘဝ အနုအရင့်၊ အချစ် အလွမ်း စွန့်စားခန်း စသည်တို့ ပါလာတတ်သည်။ တချို့ ပျော့ကွက်များပင် ပါသည်။ ယင်းကို တချို့က လက်မခံချင်ကြ။ ပေါ့သည်ဟု ထင်မြင်ကြသည်။ အငြင်းပွားစရာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ယနေ့ခေတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးနည်း (ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့) သည် ရှေးခေတ် ထေရုပ္ပတ္တိရေးဟန် မဟုတ်တော့ချေ။ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေသည် လူတစ်ယောက်အကြောင်း ဖော်ပြခြင်းဖြစ်၍ လူဆန်သော အကွက်

အခင်းများ ပါရပေမည်။ ယင်းလူဆန်သော ဇာတ်ကွက်များ၊ လူ့သဘာဝ အဖွဲ့များကြောင့်ပင် အရေးခံပုဂ္ဂိုလ်၏ ရုပ်ပုံသည် ပီသကြည်မြလာရ ပေသည်။

ဆရာပါရဂူသည် 'ပရကထာ' ဟု အမည်ပေးထားသော ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့စာအုပ်တွင် အထက်ပါ သဘောကို အခြေခံ ရေးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့ကြရပေမည်။

ဆရာပါရဂူသည် 'ပဏ္ဍိတကထာ' (ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓစာပေ ပညာရှင်များ အကြောင်း တစေ့တစောင်း) စာအုပ်ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပေသည်။ (ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၉၇ ဇွန်၊ ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်) ထို့နောက် ရွှေပေါက်ကွဲ စာပေတိုက်မှ ဆရာပါရဂူ၏ 'ရာဟုလာ သံကိစ္စည်း' ဆိုသော အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာပေလက်ရာ စာအုပ်တစ်အုပ်လည်း မကြာသေးမီက ထွက်ပေါ်လာပါ သေးသည်။ ဆရာပါရဂူ၏ စာပေလက်ရာ အများအပြားထဲတွင် အတ္ထု ပ္ပတ္တိ စာပေသည်လည်း တစ်ခန်းတစ်ကဏ္ဍအဖြစ် ပါဝင်နေသည်ဟု ဆိုရ ပါမည်။

ယခု 'ပရကထာ' စာအုပ်အတွက် အမှာစာရေးရာတွင် ဆရာ ပါရဂူက-

'မိမိအကြောင်း မိမိကိုယ်တိုင်ရေးသော စာသည် 'အတ္တကထာ' ဖြစ်လျှင် သူတစ်ပါးအကြောင်း ရေးသားထားသော စာသည် 'ပရကထာ' ဖြစ်သင့်သည်ဟု စိတ်ကူးပေါ်လာသည်ဖြစ်၍ ဤစာအုပ်၏ အမည်ကို 'ပရကထာ' ဟု တပ်လိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ 'အတ္တကထာ' ဟူသော ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်း ရှိသော်လည်း 'ပရကထာ' မှာ ဤစာအုပ်ကျမှ စိတ်ကူးပေါ်လာသည့်အမည် ဖြစ်သည်။ *Autobiography* က 'အတ္တ ကထာ' ဖြစ်ပြီး *Biography* မှာ 'ပရကထာ' ဖြစ်သည်'

ဟု ရှင်းပြထားပေသည်။ ဆက်လက်၍-

‘ဤ ‘ပရကထာ’ ၌ တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်းအတာအရ မိမိနှင့် ထိတွေ့မှုရှိသော စာပေပညာရှင် စာရေးဆရာ ၂၁ ဦး (ယခု ဖြည့်စွက် ရိုက်နှိပ်ခြင်းတွင် စာပေပညာရှင် စာရေးဆရာ ၅ ဦး ထပ်မံ ဖြည့်ထား သည်) တို့ကို တစေ့တစောင်း ကြည့်ထားသည်။ တစေ့တစောင်း ကြည့်ရုံ ကြည့်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိရှင်များ၏ ဘဝမှန်ကူကွက် တစ် ကွက်စ၊ နှစ်ကွက်စကို ဖုန်သုတ်ရုံ သုတ်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်’ ဟူ၍လည်း ဆရာပါရဂူက အမှာစာတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဆရာပါရဂူ၏ ‘ပရကထာ’ စာအုပ်တွင် လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာ ဦးမောင်ကြီး၊ ဆရာကြီးသခင် ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ ဒီးဒုတ်ဦးဘချို၊ ဇေယျ၊ အမျိုးသားပညာဝန် ဦးဖိုးကျား၊ ဓနုဖြူဦးအေးမောင်၊ ထွန်းနေစဉ် ဦးထွန်း ဖေ၊ ရွှေစကြာ၊ သံတော်ဆင့် ဦးသိမ်းမောင်၊ ဦးပဂျီငို၊ နဂါးနီ ဦးထွန်းအေး၊ ဇော်ဂျီ၊ ဒဂုန်ခင်ခင်လေး၊ မာဃ၊ လူထုဦးလှ၊ လူထုဒေါ်အမာ၊ သိန်းဖေမြင့်၊ ဆန်းထွန်း(မန်းတက္ကသိုလ်)၊ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၊ ညိုမြ၊ ဗန်းမော် တင်အောင်၊ နန္ဒ၊ ဒဂုန်တာရာ၊ ဒဂုန်ဦးထွန်းမြင့်၊ တင်ဇ (ရှမ်းပြည်) တို့ ၏အကြောင်းကို (ဆရာပါရဂူ အမှာစာ ရေးထားသလို) တစေ့တစောင်း ဖတ်ရှုကြရပေသည်။

ဆရာပါရဂူ၏ ‘ပရကထာ’ စာအုပ်ပါ ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့ တချို့ ကို ထုတ်နုတ်ကြည့်ရလျှင်-

‘ဆရာသိန်းဖေမြင့်၏ ဘဝတစ်လျှောက်မှာ ဘယ်အချိန် အခါမဆို တိုက်ပွဲအပြည့်ပါကလား။ နိုင်ငံရေးနယ်မှာလည်း သူ့ ခမျာ တစ်လျှောက်လုံး တိုက်ပွဲနဲ့ချည်း နပန်းလုံးခဲ့ရတယ်။ စာပေ နယ်မှာလည်း တိုက်ပွဲမကင်းဘူး။ အခု သေမင်းနဲ့ တိုက်ပွဲဝင်နေ ရပြန်ပြီ။ သေမင်း ရန်ပြုတာကို တော်တော်နှင့် အညံ့မခံ၊ အရှုံး မပေးဘူး။ သေမင်းကို အစွမ်းကုန် ပြန်အန်တုနေတယ်’

(မိမိနှင့် သိန်းဖေမြင့်၊ ပရကထာ၊ စာ ၂၇၁)

‘ဂျစ်ကားအဖြူလေး တစ်စီးသည် သုသာန်နယ်မြေမှ ထွက်လာပြီး ဥက္ကလာပသို့ ရှေးရှုပြေးနေသည်။ ထိုဂျစ်ကားရှေ့ပိုင်းတွင် ကျွန်တော်နှင့် ဒဂုန်တာရာ ပါလာသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဗန်းမော်တင်အောင်၏ဇနီး ဒေါ်ခင်ဦးနှင့် တခြား ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ ပါလာ၏။

“ကျွန်မ သူ့ကို စောစောပိုင်းက အတော်ကလေး အထင်သေးခဲ့တယ်။ သူ့ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းလည်း ဝေဖန်ခဲ့တယ်။ သူ့သားမယား၊ သူ့အိမ်ထောင်ကို သူ ဂရုမစိုက်ဘူး။ သူ့နိုင်ငံရေး၊ သူ့စာပေရေးနဲ့သာ ပျော်မွေ့နေခဲ့တယ်။ စီးပွားရေးတို့ ဘာတို့ဆိုတာကို လုံးဝ ထည့်မတွက်ဘူး။ ကျွန်မတို့ကတော့ ငတ်တစ်လှည့် ပြတ်တစ်လှည့်ပဲ။ ကျွန်မ သူ့အပေါ် အတော်မကျေမနပ် ဖြစ်မိတယ်။ အခုတော့ ကျွန်မ မှားမှန်း သိရပါပြီ။ သူ့ကို အခုလို ပြည်သူလူထုက လေးစားကြည်ညိုမှန်း သိရတော့ ကျွန်မ ကြက်သီးထမိတယ်။ ဒီလို ပြည်သူလူထုရဲ့ လေးစားကြည်ညိုမှုကို ကျွန်မ အရင်က အထင်ကြီးခဲ့တဲ့ ငွေကြေးနဲ့ စီးပွားရေးနဲ့ ဝယ်လို့ မရဘူးဆိုတာ ကျွန်မ ခု သဘောပေါက်ပါပြီ။ သူ့အပေါ်လည်း အမြင်မှန်ရပါပြီ”

ဒေါ်ခင်ဦး၏ မျက်လုံးအိမ်ထဲမှ မျက်ရည်ပေါက် တစ်ပေါက် စီးကျလာ၏။ နှလုံးသားထဲမှ တိုးထွက်လာသည့် သူ၏ အသံသည် ဂျစ်ကား အရှိန်ကြောင့် ရုတ်ခြည်းပင် ဝေခနဲ ပျံ့လွင့်သွားသည်။

တရားစောင့်သူကို တရားက ပြန်စောင့်သည်။
ပြည်သူကို ချစ်သူအား ပြည်သူက ပြန်ချစ်သည်။
လူကို လေးစားသူအား လူက ပြန်လေးစားသည်။

ဤကား အလွန်ရိုးစင်းသော ဒဿနတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။
(ဘာသာတရားနှစ်ခုဆုံခြင်း၊ ပရကထာ၊ စာ ၃၀၈-၃၀၉)

‘ဒဂုန်တာရာသည် မိမိ ဆုပ်ကိုင်ထားသော အယူအဆ တစ်ခုကို ခပ်လွယ်လွယ်၊ ခပ်ပေါ့ပေါ့ အလျော့ပေးတတ်သူ မဟုတ်ပေ။ တချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မိမိတို့၏ အယူအဆနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်စုံ တစ်ယောက်က ဝေဖန်လာလျှင်၊ ဆန့်ကျင် ဘက်ပြုလာလျှင်၊ အတိုက်အခံပြုလာလျှင် မိမိအယူအဆကို ခပ်လွယ်လွယ် ခပ်ပေါ့ပေါ့ အလျော့ပေးတတ်ကြသည်။ ဒဂုန် တာရာသည် ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးထဲက မဟုတ်ပေ။ သူ့ကို ဆန့်ကျင်ကြခြင်းမှာ ထိုအကြောင်းလည်း တစ်ကြောင်း ပါဝင် သည်’

(ရုပ်ပုံလွှာ၏ စာမျက်နှာများ၊ ပရကထာ၊ စာ ၃၆၃)

စသည်ဖြင့် တွေ့ကြရမည် ဖြစ်သည်။ အချို့ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့ များတွင် ဆရာပါရဂူ၏ ခံစားချက် ပါသည်။ အကဲဖြတ်ချက်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ သို့သော် ဝေဖန်တာကိုတော့ မတွေ့ရချေ။

ဆရာပါရဂူ၏ ‘ပရကထာ’ တွင် အတ္ထုပ္ပတ္တိ အရေးခံပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြတ်သန်းသွားသော သမိုင်းခေတ်ကိုလည်း တစေ့တစောင်း တွေ့မြင်ခွင့် ရပေသည်။ ‘ပရကထာ’ သည် စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ၊ စာပေ ပညာရှင်များ၏ ဘဝမှန်ကူကွက်များကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ရေးထားရုံ သာမက အစဉ်အဆက် သမိုင်းခေတ် ရေစီးကြောင်းကြီး၏ ကန့်လန့်ဖြတ် ဘေးတိုက် ရုပ်ပုံလွှာကိုလည်း တာဝန်သိစွာ ခြယ်ရေးသွားပေသည်။

ယခု ‘ပရကထာ’ စာအုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ စာရေးသူ ဆရာပါရဂူ နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်း ဖြစ်ခဲ့သည်တို့ကို ပြန်လည် တင်ပြလိုက်ပါသည်။

မေး။ ။ ဆရာပါရဂူခင်ဗျား၊ ဆရာက အခု 'ပရကထာ' ဆိုပြီး စာအုပ် ထွက်လာတယ်။ ဆရာလင်းယုန်မောင်မောင်လည်း 'စာပေရုပ်ပုံ လွှာ' ဆိုပြီး အဲဒါမျိုး ထုတ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဆရာနတ်နွယ်က လည်း 'မိမိနှင့် စာရေးဆရာများ' (တောအကြောင်း၊ တောင် အကြောင်း) ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်က ထွက်လာဖို့ ရှိပါတယ်။ ဆရာဒဂုန်တာရာကတော့ 'ရုပ်ပုံလွှာ' (၁၉၅၅ နဲ့ ၁၉၆၃)၊ အခု ရာပြည့်တိုက်က ထွက်တဲ့ 'ဖျတ်ခနဲ တွေ့ရသော ရုပ်ပုံလွှာ ကားချပ်များ' အဲဒီစာအုပ်တွေ တွေ့ရပါတယ်။ ဆရာအနေနဲ့ 'ပရကထာ' ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့ ဆောင်းပါးတွေ ရေးသားဖြစ်ခဲ့ တာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆရာ့ရဲ့ ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ စေ့ဆော်မှုတွေ တစ်စုံတစ်ရာ ရှိလိမ့်မယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ ဆရာ့ရဲ့ ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့ ကြိုးပမ်းမှုအပေါ်မှာ ဆရာ့ရဲ့ သဘောထားကို အရင် ပြောပြပေးစေချင်ပါတယ်။

ဖြေ။ ။ စာပေအဆောက်အအုံကြီးထဲမှာ အတ္ထုပ္ပတ္တိဟာ တစ်ခန်းတစ် ကဏ္ဍ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် အတ္ထုပ္ပတ္တိ အတော်များများကို ရေးပြီးပါပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံ သာသနာမှာ ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ ဆရာတော်ကြီး အတော်များများရဲ့ ထေရုပ္ပတ္တိများကိုလည်း ရေးပြီးပါပြီ။ ဆရာတော်ကြီးများရဲ့ ထေရုပ္ပတ္တိများကို တစ်စောင် တစ်ဖွဲ့အနေနှင့် စုပေါင်းပြီး စာအုပ်ထုတ်တာမျိုးတော့ ယခု အထိ မရှိသေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဆရာတော်ကြီးများရဲ့ ထေရုပ္ပတ္တိ များကို 'ထေရကထာ' အမည်နဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ထုတ်ဖို့ အစီ အစဉ်တော့ ရှိနေပါတယ်။ ပြည်တွင်းပြည်ပ ဗုဒ္ဓဘာသာစာပေ ပညာရှင်ကြီးများရဲ့ အကြောင်းအရာများကိုလည်း တော်တော် များများ ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းအရာများကိုတော့

စုပေါင်းပြီး 'ပဏ္ဍိတကထာ' အမည်နဲ့ စာအုပ်ထုတ်ထားပါတယ်။ အဲဒီထေရုပ္ပတ္တိများနဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိများဟာ အရေးခံပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ ဘဝကို အပြည့်အဝဖော်ပြတဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး။ မိမိစိတ်ပါဝင်စားတဲ့ ဘဝအစိတ်အပိုင်းများကိုသာယူပြီး ရေးထားတဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိများ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီထေရုပ္ပတ္တိနဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ထေရုပ္ပတ္တိ သို့မဟုတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိလို့ နာမည်တပ်လို့တော့ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ အမှန်ကတော့ 'ပရကထာ' အမှာစာကို ကျွန်တော် ရေးထားတဲ့အတိုင်း အရေးခံပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဘဝမှန်ကူကွက် တစ်ကွက်စ၊ နှစ်ကွက်စကို ဖုန်သုတ်ပေးထားခြင်းလောက်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလိုပဲ မြန်မာစာရေးဆရာများရဲ့အကြောင်းကိုလည်း ရေးလိုတဲ့ စိတ်ဆန္ဒ ပေါ်လာပါတယ်။ မြန်မာစာရေးဆရာများရဲ့ အကြောင်းကိုတော့ စာရေးဆရာများ အတော်များများ ရေးခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ရေးပုံရေးနည်းကတော့ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် တူကြမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော် ရေးပုံရေးနည်းကတော့ တစ်ဆင့်ကြား တစ်ဆင့်စကားကို အခြေခံပြီး ရေးတာ အင်မတန် နည်းပါးတယ်။ မိမိသိတဲ့သူတို့ရဲ့ ဘဝအစိတ်အပိုင်း အချို့လောက်သာ ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပရကထာ စာအုပ်ထဲမှာပါတဲ့ စာပေပညာရှင်ကြီးများ၊ စာရေးဆရာကြီးများထဲက ကျွန်တော်နဲ့ လူချင်းမဆုံရတာ လယ်တီပဏ္ဍိတဆရာ ဦးမောင်ကြီး တစ်ယောက်သာ ရှိတယ်။ လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာဦးမောင်ကြီးတောင် ကျွန်တော်တို့ မိလိုက်ပါတယ်။ လူချင်း မဆုံရတာကတော့ ဆရာကြီး မုံရွာ ပြောင်းသွားတဲ့ အတွက်ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာကြီးနဲ့ လူချင်း မဆုံလိုက်ရပေမယ့် ဆရာကြီးရဲ့ တပည့်ရင်းဖြစ်တဲ့ ဒဂုန်ဦးထွန်းမြင့်ပြောပြတဲ့ ဆရာကြီးအကြောင်းများကို ကြားသိနေရပါဗာယ်။ ဆရာကြီးအကြောင်းကို ကျွန်တော်

ရေးတဲ့နေရာမှာ တစ်ဆင့်စကား တစ်ဆင့်ကြားကို ရေးတယ်လို့ ဆိုရပေမယ့် သူ့တပည့်ရင်းတစ်ဦး ပြောပြတာကို များသောအားဖြင့် အခြေခံပြီး ရေးတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ကိုယ်တွေ့တာ၊ ကိုယ်သိတာကို ရေးတာလို့ပဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ပရကထာထဲမှာပါတော့ တခြား စာပေပညာရှင် စာရေးဆရာကြီးများကတော့ ကျွန်တော်နှင့် တွေ့ဖူး၊ ဆုံဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဖြစ်ပါတယ်။

ပရကထာထဲမှာပါတဲ့ စာရေးဆရာများအကြောင်းကို ကျွန်တော် ဆက်တိုက် ရေးတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တချို့ စာရေးဆရာများရဲ့အကြောင်းကို ရေးထားတာ နှစ်အတော် ကြာသွားပါပြီ။ ရွှေစကြာတို့၊ သိန်းဖေမြင့်တို့ အကြောင်းဆိုရင် သူတို့ ကွယ်လွန်ပြီးစအချိန်က ရေးခဲ့တဲ့ စာများ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းအရာများကို စုပေါင်းပြီး ပရကထာအမည်နဲ့ စာအုပ်ထုတ်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပရကထာဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အနည်းငယ် ရှင်းလင်းပြောပြလိုပါတယ်။ ပရကထာဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ မြန်မာ စာဖတ်ပရိသတ်နဲ့ ရင်းနှီးမှုမရှိတဲ့ စကားလုံး ဖြစ်နေပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ပထမအကြိမ်ရိုက်မှာ ပရကထာ ဆိုတဲ့ အမည်ရဲ့အောက်မှာ 'မြန်မာစာရေးဆရာများအကြောင်း တစေ့တစောင်း'လို့ ရေးသားဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။ ဒုတိယအကြိမ်ရိုက်ကျတော့ 'မြန်မာစာရေးဆရာများအကြောင်း တစေ့တစောင်း' ဆိုတဲ့ အောက်စာတန်းလေး ပါမလာတော့ဘူး။ အဲဒါကြောင့် စာဖတ်သူ အတော်များများက ဝေဖန်ကြပါတယ်။ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့် အမှာစာကို ဖတ်ကြည့်လိုက်ရင်တော့ ဝေဖန်စရာ မလိုတော့ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ အားလုံး ရှင်းသွားပါလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်အကြောင်း ရေးတာကို 'အတ္တကထာ' လို့ ခေါ်ရင် သူတစ်ပါးအကြောင်း ရေးတာကို 'ပရကထာ' လို့ ခေါ်လို့ မရဘူးလား ဆိုပြီး ပရကထာ အမည်တပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ပရကထာမှာပါတဲ့ စာရေးဆရာများ၊ ပညာရှင်များအကြောင်း ရေးလိုတဲ့ စိတ်ဆန္ဒ ဖြစ်လာတာကတော့ ထူးထူးခြားခြား စေ့ဆော်မှုတွေ ရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်က လူ့အကြောင်းကို ရေးတာ ဝါသနာပါတယ်။ တခြား မိမိရေးလိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ အကြောင်းတွေလည်း အတော်များများ ရေးပြီးသွားပြီ။ နောက်ထပ် ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်း ရေးမလဲလို့ စဉ်းစားစိတ်ကူးတဲ့အခါမှာ မိမိနဲ့ သိဖူး၊ မြင်ဖူးတဲ့၊ မိမိနဲ့ ဆုံဖူးတဲ့၊ မိမိနဲ့ အကျွမ်းတဝင်ဖြစ်တဲ့ စာရေးဆရာများ၊ မိမိရဲ့ ကလောင်ဖျားမှာ ပေါ်ပေါက်လာကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

မေး။ ။ အခု ဆရာရဲ့ ‘ပရကထာ’ စာအုပ်ထဲမှာ ဥပမာ-ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ ဆရာ ဗန်းမော်တင်အောင်၊ ဆရာဒဂုန် တာရာတို့ရဲ့ ရုပ်ပုံလွှာတွေကို ရေးတဲ့ဟန်က ရသ တအားပါပြီ။ တချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ရေးတဲ့ နေရာမှာကျတော့ ရသထက် အချက်အလက်နဲ့ သမိုင်းအဖြစ်အပျက်တွေကိုပဲ စီကာစဉ်ကာ ရေးသွားတာမျိုး၊ ဥပမာ- လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာဦးမောင်ကြီး၊ ဆရာဦးသိန်းဖေမြင့်၊ ဆရာဦးညိုမြ စသည်ဖြင့် အဲဒီလို ဖတ်ရပါတယ်။ အခု ‘ပရကထာ’ စာအုပ်ထဲက ဆရာအမှာစာအရ ဆိုရင်တော့ တစေ့တစောင်း၊ ဘဝမှန်ကူကွက်ပေါ့နော်။ အဲဒီ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေ (ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့) မှာ ရေးဟန်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆရာရဲ့ အသွန်အသင်ကိုလည်း ကြားနာချင်ပါတယ်။

ဖြေ။ ။ အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးတဲ့နေရာမှာ တချို့က ရသပါအောင် ရေးကြတယ်။ တချို့ကတော့ အချက်အလက် အကြောင်းအရာများကိုပဲ ဦးစားပေးပြီး ရေးသားကြပါတယ်။

ရသပါအောင် ရေးတဲ့နေရာမှာ တစ်ခုတော့ စဉ်းစားသင့်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိရဲ့ အဆင်တန်ဆာမျိုးအနေနဲ့ ရသပါအောင်

ထည့်ပြီး ရေးတာမျိုးကတော့ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရသပါအောင် ရေးတဲ့နေရာမှာ ကျွမ်းကျင်ဖို့ လိုပါတယ်။ အနုပညာမြောက်ဖို့ လိုပါတယ်။ ရသပါအောင် ရေးမှ အောင်မြင်တဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိဖြစ်မယ်ဆိုပြီး ရသကို တအားထည့်ပြီး ရေးမယ်ဆိုရင်တော့ အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးတဲ့နေရာမှာ အဓိက အခန်းကဏ္ဍဖြစ်တဲ့ အကြောင်းအရာ အဖြစ်အပျက်က အားနည်းသွားလိမ့်မယ်။ အချက်အလက် အဖြစ်အပျက်ကို ကြွတက်သွားစေတဲ့ ရသမျိုးပါတဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိမှ အောင်မြင်မှုရှိတဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဟင်းချိုအောင် ဆိုပြီး အချိုမှုန့်တွေ တအားလောင်းထည့်လိုက်မယ် ဆိုရင်တော့ ဟင်းရဲ့ အရသာ ပျက်သွားရုံပဲ ရှိလိမ့်မယ်။

ပရကထာမှာပါတဲ့ စာရေးဆရာများအကြောင်း ရေးတဲ့နေရာမှာ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့အကြောင်းကို ရသပါအောင် ထည့်ပြီး ရေးမယ်၊ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အကြောင်းကိုတော့ ရိုးရိုးစင်းစင်းပဲ ရေးမယ်လို့ ကြိုတင်စိတ်ကူးထားတာ မရှိပါဘူး။ ထိုင်ပြီး ရေးလိုက်တဲ့အခါကျမှပဲ ကလောင်ခေါ်သွားရာကို လိုက်ပါသွားရခြင်း ဖြစ်တယ်။ စာရေးရင်းနဲ့ သူ့အလိုလို တချို့ စာရေးဆရာများရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိမှာ ရသသဘော အနည်းငယ်ပါသွားပြီး တချို့ စာရေးဆရာများရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကျတော့ ရိုးရိုးစင်းစင်း ဖြစ်သွားရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ စာရေးရင်း ကိုယ်က အတင်းဖျစ်ညှစ်ပြီး ရသပါအောင် ထည့်ပေးတာမျိုး မဟုတ်ဘဲ သူ့အလိုလို ကလောင်ဖျားက ရသ စီးကျလာတာမျိုးက ကောင်းပါတယ်။

မေး။ ။ အခု စာအုပ်ထဲက အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဆောင်းပါးတွေက အများအားဖြင့် ကွယ်လွန်ပြီးသူ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့အကြောင်း များတယ်နော် ဆရာ။ တစ်ခါတုန်းက ကမ်းနားလမ်း၊ နန်းသီတာ စားသောက်ဆိုင်မှာ စည်သူမြသန်းတို့လုပ်တဲ့ ဆရာသခင်မြသန်း ကွယ်လွန်ခြင်း အနှစ် ၂၀ ပြည့် အခမ်းအနားမှာ ဆရာရယ်၊ ဆရာမြသန်း

တင့်၊ ဆရာနတ်နွယ်၊ ဆရာလင်းယုန် မောင်မောင်ရယ်တို့ အမှတ်တရ စကားပြောခဲ့တယ်နော်။ ဆရာ သခင်မြသန်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ရုပ်ပုံလွှာ ဆရာရေးခဲ့ဖူးတာ ရှိပါသလား ဆရာ။ ဆရာ သခင်မြသန်း၊ ဆရာ ဦးသိန်းဖေမြင့်၊ ဆရာ ဗန်းမော်တင် အောင်တို့ဟာ ၁၉၇၇-၇၈ တစ်ဝိုက်မှာ ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ကွယ်လွန်သွားကြသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အခု စာအုပ်ထဲမှာ ဆရာဦးသိန်းဖေမြင့်နဲ့ ဆရာ ဗန်းမော်တင်အောင်တို့အကြောင်း ပါပါတယ်။ ဆရာ သခင်မြသန်းအကြောင်း ရေးတာ မတွေ့မိ လို့ မေးကြည့်တာပါ ခင်ဗျာ။

ဖြေ။ ။ ကျွန်တော် ပြောပြတဲ့အတိုင်း ဆရာတော်ကြီးများအကြောင်း၊ ပြည်တွင်းပြည်ပ ဗုဒ္ဓစာပေပညာရှင်များအကြောင်း၊ ဒဿန ပညာရှင်များအကြောင်း၊ မြန်မာစာရေးဆရာ တော်တော်များ များရဲ့အကြောင်းကို ရေးသားပြီးပါပြီ။ အဲဒီအတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ရေးသားပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော် အတ္ထုပ္ပတ္တိ မရေးတော့ဘူးလို့ မထင်မှတ်စေချင်ပါဘူး။ စာရေးတယ်ဆိုတာ ရေးစရာ နေရာ ပလက်ဖောင်း ရှိရမယ်။ ရေးလိုတဲ့ အကြောင်းအရာလည်း ပေါ် လာရမယ်။ ဈာန်ဝင်တယ်လို့ ခေါ်မလား မသိဘူး။ ရေးလိုတဲ့ အာသီသလည်း ရှိရမယ်။ အဲဒီလို အကြောင်းတွေ စုပေါင်းပေါ် လာမှ စာရေးဖြစ်ပါတယ်။ စာရေးဆရာ သခင်မြသန်း အကြောင်းကို ကျွန်တော် မရေးဖူးသေးပါဘူး။ ရေးသင့်ရေးအပ် တဲ့ စာရေးဆရာများလည်း အတော်များများ ကျန်နေပါသေး တယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်းကို တခြား စာရေးဆရာများ လည်း အတော်များများ ရေးပြီးကြပါပြီ။ ရှေ့ကိုလည်း ဆက် ရေးကြလိမ့်ဦးမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ အခုနပြောခဲ့တဲ့ အင်္ဂါရပ်

များ စုပေါင်းဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော့် ကလောင်ဖျားက
စီးကျလာတဲ့ မင်က တခြား စာရေးဆရာ စာပေပညာရှင်များရဲ့
ရုပ်ပုံများကို ရေးခြယ် ပုံဖော်သွားကောင်းသွားပါလိမ့်မယ်။

မေး။ ။ ဒီစာအုပ်ထဲမှာပဲ ဆရာရေးတဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဆောင်းပါးတွေကို
ဖတ်ရင်းနဲ့ စာရေးဆရာ အောင်ထူး ဆိုတာကို ဟိုတစ်စ ခီတစ်စ
တွေ့ရပါတယ်။

သူရိယသည် သူ့လက်ကိုင် စာရေးဆရာများကို အကြောင်း
အရာအလိုက် ခွဲခြားထားသည်။ လျှို့ဝှက်သည်းဖိုဝတ္ထု၊ ဘာသာ
ပြန် ဝတ္ထုများနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းကို
ဦးစားပေးထားသည်။ နိုင်ငံရေးနှင့် မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်တက်ကြွရေး
ဝတ္ထုကို မဟာဆွေက တာဝန်ယူထားသည်။ ရာဇဝင်သမိုင်းဝတ္ထု
ကိုမူ ရွှေစကြာက ရေးသည်။ ဟာသဝတ္ထုအတွက် ဇေနနှင့် သတိုး
အိမ်ကို တာဝန်ပေးထားသည်။ အလွမ်းအဆွေး ဝတ္ထုရေးရသူမှာ
အောင်ထူး ဖြစ်သည်’

စာ (၁၄၉)

‘ကျွန်တော် သူရိယ သတင်းစာတိုက်တွင် အဝင်အထွက်
လုပ်နေချိန်၌ တိုက်ထိုင်အယ်ဒီတာလုပ်နေကြသူများမှာ ဇေနနှင့်
အောင်ထူးတို့ ဖြစ်ကြသည်’ (ယင်းစာမျက်နှာ)

မေး။ ။ ဆရာအောင်ထူး စာရေးကောင်းတဲ့အကြောင်း တစ်စွန်းတစ်စ
ကိုတော့ သက်ကြီးစကား သက်ငယ်ကြား ကြားရဖူးပါတယ်။
ဆရာအနေနဲ့ ဆရာအောင်ထူးအကြောင်း အမှတ်ရစရာရှိရင်
ပြောပြပါဦး။

ဖြေ။ ။ စာရေးဆရာ အောင်ထူးအကြောင်း ကျွန်တော် နွယ်နီမဂ္ဂဇင်း
ထဲမှာ ‘အညတရ ကြယ်တစ်ပွင့်’ ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ရေးထားဖူး

ပါတယ်။ အဲဒီဆောင်းပါး ဖတ်ကြည့်ရင် အောင်ထူးအကြောင်း တစ်စွန်းတစ်စ သိပါလိမ့်မယ်။ အောင်ထူးကို ကျွန်တော် ပထမ ဦးဆုံး သူရိယ သတင်းစာတိုက်မှာ တွေ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက အောင်ထူးဟာ သူရိယသတင်းစာ အယ်ဒီတာ အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ သူရိယသတင်းစာ အယ်ဒီတာလုပ်ရင်း ဝတ္ထု လည်း ရေးပါတယ်။ အလွမ်းဝတ္ထုရေးတဲ့နေရာမှာ နာမည်ရတဲ့ ဝတ္ထုရေးဆရာတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ သူရိယသတင်းစာ နေ့စဉ် ခေ့နန်းဆက် ဝတ္ထုရှည်ကြီးများကိုတောင် ရေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ခနောက် နှစ်ပေါင်းများစွာ အောင်ထူးကို မတွေ့တော့ပါဘူး။ ဒဂုန်ခင်ခင်လေး ယုဝတီသတင်းစာထုတ်တဲ့အချိန်ကျမှ အောင် ထူးကို တစ်ခါပြန်တွေ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက ယုဝတီသတင်းစာ မှာ ခေတ္တ သတင်းအယ်ဒီတာ လာလုပ်ပါတယ်။ တစ်ချိန် ဘည်းမှာပဲ စားရေး၊ နေရေး အဆင်မပြေတဲ့အတွက်ကြောင့်လား မသိဘူး။ သတင်းစာ လက်ဖွေပိုက် ရောင်းတယ် ဆိုတာလည်း ကြားရပါတယ်။ နောက်တော့ မထင်မရှား ကွယ်လွန်သွားပါ တယ်။

ဆရာစာအုပ်မှာ အမျိုးသားပညာဝန် ဦးဖိုးကျားနဲ့ ဦးဖိုးကျားရဲ့ 'မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာ' စာအုပ်အကြောင်း ရေးတဲ့အထဲ-

'မဟာယာနဂိုဏ်းတွင် ထေရဝါဒဂိုဏ်းအနေနှင့် လက်ခံ နိုင်ဖွယ်မရှိသည့် အချက်များစွာရှိသကဲ့သို့ အလေးပြုထိုက်သည့် အချက်များလည်း ရှိသည်။ မဟာယာနဂိုဏ်းတွင်ရှိသော ကြွယ်ဝ သည့် ဒဿနပညာစာပေနှင့် ပရဟိတ သူတစ်ပါးအကျိုးပြု ဗောဓိသတ္တ အယူအဆတို့မှာ မသိကျိုးကျွန် ပြုလုပ်ထားထိုက် သည့်အရာများ မဟုတ်ပေ။ ထိုအချက်များကြောင့်သာလျှင် မဟာ

ယာန ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ကမ္ဘာတစ်ဝန်း၌ ယခုလောက် ထွန်းကား
ပြန့်ပွားနေခြင်း ဖြစ်သည်'

(စာ ၁၁၃)

ဆိုပြီး ဖတ်လိုက်ရပါတယ်။ ဆရာ အဲဒီကြွယ်ဝတဲ့ ဒဿနပညာ
စာပေနဲ့ ဗောဓိသတ္တ အယူအဆကို နည်းနည်း အကျယ်ချဲ့ပြီး ရှင်းပြပေး
စေလိုပါတယ်။ ဘာသာရေး အသိအမြင် ပွားရအောင်လို့ပါ ဆရာ။

ဖြေ။ ။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှာ ထေရဝါဒဂိုဏ်းနှင့် မဟာယနဂိုဏ်း
ဆိုပြီး ဂိုဏ်းကြီး နှစ်ဂိုဏ်း ရှိပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊
သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၊ လာအိုနိုင်ငံများက ထေရဝါဒဂိုဏ်းဝင် နိုင်ငံ
များဖြစ်ကြပြီး တရုတ်နိုင်ငံ၊ ကိုရီးယားနိုင်ငံ၊ တိဗက်နိုင်ငံ၊ ဂျပန်
နိုင်ငံတို့ကတော့ မဟာယာနဂိုဏ်းဝင် နိုင်ငံများ ဖြစ်ကြပါတယ်။
ထေရဝါဒဂိုဏ်းက မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားထားတော်မူတဲ့
မူလဘူတဖြစ်တဲ့ နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်ကျမ်းစာများထဲမှာ
ပါတဲ့ ဒေသနာတော်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးတဲ့ဂိုဏ်း ဖြစ်ပါ
တယ်။ မဟာယာနဂိုဏ်းကတော့ ဗုဒ္ဓဟောကြားတော်မူတဲ့
ဒေသနာ အနှစ်သာရကို အခြေခံပြီး၊ နောက်ပိုင်း အယူအဆများ
ကို ထပ်ဖြည့်ထားတဲ့ဂိုဏ်း ဖြစ်ပါတယ်။

မဟာယာနဂိုဏ်းမှာရှိတဲ့ အချက် ၂ ချက်ဟာ ကြိုက်နှစ်သက်
စရာကောင်းတဲ့ အချက်များ ဖြစ်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ပထမအချက်က
တော့ ဒဿနပညာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အချက် ဖြစ်တယ်။ မဟာယာနဂိုဏ်း
မှာ အင်မတန် ကြွယ်ဝတဲ့ ဒဿနပညာ စာပေကျမ်းဂန်များ ရှိပါတယ်။
ဒဿနပညာဆိုတာ တစ်ခေတ်နဲ့တစ်ခေတ် မတူပါဘူး။ နောက်ပိုင်း
ကျလေလေ၊ ဖွံ့ဖြိုးကြွယ်ဝလာလေလေ ဖြစ်ပါတယ်။ မဟာယာနဂိုဏ်းမှာ

နောက်ပိုင်း ဖွံ့ဖြိုးကြွယ်ဝလာတဲ့ ဒဿနအယူအဆတွေကို များစွာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒဿန အယူအဆဆိုတာ တစ်ဂိုဏ်းနဲ့ တစ်ဂိုဏ်း မပြောနဲ့၊ တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦးတောင် မတူကြပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်အယူအဆနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လယ်တီဆရာတော်၊ ရွှေကျင်ဆရာတော်၊ အုတ်ဖိုဆရာတော်များဖြစ်တဲ့ သာသနာ့ ဦးစီးဦးကိုင် ဆရာတော်ကြီးများတောင် တစ်ပါးနဲ့ တစ်ပါး အယူအဆ မတူကြဘူး။ အဲဒီဆရာတော်ကြီးများဟာ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူတို့ ထင်မြင်ယူဆတဲ့ အယူအဆများကို ကျမ်းစာအုပ်များ ရေးသား ပြုစုပြီး ထုတ်ဝေထားကြပါတယ်။

မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာပါတဲ့ နှစ်သက်လိုလားဖွယ် အခြားအချက် တစ်ချက်ကတော့ ဗောဓိသတ္တ ကျင့်စဉ်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဗောဓိသတ္တ ကျင့်စဉ်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖော်ပြထားခြင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကိုယ်ကျိုးမငဲ့ဘဲ သူတစ်ပါး အကျိုးဆောင်ရွက်ခြင်း ပရဟိတအလုပ်ကို အလေးအနက်ထားတဲ့ သဘော ဖြစ်ပါတယ်။ ပရဟိတအလုပ်ဟာ အမွန်မြတ်ဆုံး လုပ်ငန်းတစ်ရပ် ဖြစ်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ များသောအားဖြင့် လူတွေဟာ ငါ၊ ငါ့သား၊ ငါ့မယား၊ ငါ့အိမ်၊ ငါ့ယာ၊ ငါ့အမျိုး၊ ငါ့တိုင်းပြည်အစွဲနဲ့ လှုပ်ရှားနေကြတာ များပါတယ်။ မိမိပတ်ဝန်းကျင်၊ မိမိရပ်ကွက်၊ မိမိရွာ၊ မိမိမြို့၊ မိမိတိုင်းပြည်မှာ မိမိလောက် မချောင်လည်တဲ့၊ မိမိလောက် အဆင်မပြေတဲ့ လူတွေ ရှိနေကြပါတယ်။ အဲဒီလူတွေကို တတ်နိုင်သလောက် ကူညီ ထောက်ပံ့သင့်ပါတယ်။ အဲဒီလိုလုပ်ငန်းတွေ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေ တော်တော်များများ ပေါ်လာကြပါပြီ။ အဲဒါ အင်မတန် ဝမ်းသာစရာကောင်းတဲ့အချက် ဖြစ်ပါတယ်။

ပရဟိတလုပ်ငန်းကို အဓိကထားတာဟာ မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာမှာတင် မကပါဘူး။ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာလည်း ‘လောကတ္ထ

စရိယ' ဆိုတဲ့ လောကအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ဖို့ ညွှန်ကြားပြောပြထားတာ တွေ အတော်များများ ရှိပါတယ်။ ဇာတက အဋ္ဌကထာမှာပါတဲ့ 'ကိ မေဇကေန တိဏ္ဍေန ပုရိသေန ထာမဒဿိနာ သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏိတွာ သန္တာရေသံ သဒေဝကံ' (ငါ့လို စွမ်းအားနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ ယောက်ျား အတွက် တစ်ကိုယ်တည်း ကူးမြောက်သွားရုံနှင့် ဘယ်မှာ အကျိုးရှိမလဲ။ သဗ္ဗညုတညဏ်ရရှိပြီးတဲ့နောက်မှာ နတ်နှင့်တကွသော ဤလောကဓာတ် တစ်ခုလုံးကို ကူးမြောက်သွားနိုင်အောင် ပြုလုပ်မည်) ဆိုတဲ့ အဆိုအမိန့်၊ ဝိနယ ပိဋက မဟာဝါမှာပါတဲ့ 'စရထ ဘိက္ခဝေ စာရိကံ ဗဟုနေ ဟိတာ ယ ဗဟုနေ သုခါယ၊ လောကာနုကမ္မာယ' (ရဟန်းတို့-လူများစွာတို့၏ အကျိုးအတွက်၊ လူများစွာတို့၏ သုခအတွက်၊ လောကအား ကြင်နာ ထောက်ထားရန်အတွက်၊ ခရီးလှည့်လည် သွားလာကြလော့) ဆိုတဲ့ အဆိုအမိန့်များနှင့် အခြား ဒေသနာတော် အတော်များများဟာ ပရဟိတ လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ကြဖို့ ညွှန်ကြားထားတဲ့ အဆိုအမိန့်များ ဖြစ်ပါ တယ်။

နောက်ပြီးတော့ အသောကမင်းတရားကြီး ရေးထိုးသွားတဲ့ မာန် ဆေရာကျောက်စာမှာပါတဲ့ 'နတ္တိ ဟိ ကရမတရ ဆရဗ လောက ဟိတေန' (လောကအားလုံး၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာအတွက် ဆောင်ရွက်ရေးထက် ကြီးမားလွန်ကဲသည့် တခြား အလုပ်မရှိ) ဆိုတဲ့ အဆိုအမိန့်ဟာလည်း ပရဟိတအလုပ် ဘယ်လောက်မွန်မြတ်တယ်ဆိုတာ ညွှန်ကြား ပြောပြ ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

မေး။ ။ 'ပရကထာ' စာမျက်နှာ-၃၇၊ လယ်တီပဏ္ဍိတဆရာဦးမောင်ကြီး အကြောင်း ရေးတဲ့အထဲမှာ-

'စာပေကို အကဲဖြတ်ရာ၌ သမိုင်းအမြင်ရှိဖို့ အရေးကြီး သည်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် သို့မဟုတ် ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို သုံးသပ်သည်

ဆိုလျှင် အကယ်၍ ထိုဝတ္ထု သို့မဟုတ် ထိုကဗျာသည် လွန်ခဲ့သည့် အတိတ်ခေတ်က ပေါ်ပေါက်လာသည့်ဝတ္ထု သို့မဟုတ် ကဗျာဖြစ်ပါက ထိုခေတ် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ပရိဝုဏ်ထဲ ဝင်ကြည့်ပြီး သုံးသပ်ရမည်။ သမိုင်းမျက်မှန်မတပ်ဘဲ စာပေကို အကဲဖြတ်လျှင် တိကျမှန်ကန်မှု မရှိနိုင်ပေ' လို့ ဆရာ ရေးထားပါတယ်။ လက်ခံပါတယ် ဆရာ။ စာပေ အကဲဖြတ်သူဘက်က သမိုင်းအမြင်ရှိဖို့လိုသလို အရင်ဆုံး စာပေဖန်တီးမှုဘက်မှာလည်း စာပေဟာ သမိုင်းခေတ်ကို ထင်ဟပ်ပြနိုင်ရမယ်လို့ ယူဆနိုင်ပါသလား ခင်ဗျာ။ ဆရာရဲ့ အမြင်ကိုလည်း သိပါရစေ။

ဖြေ။ ။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် သို့မဟုတ် ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို သုံးသပ်တယ်ဆိုရင် အဲဒီဝတ္ထု သို့မဟုတ် ကဗျာဟာ အတိတ်ခေတ်က ရေးတဲ့ ဝတ္ထု သို့မဟုတ် ကဗျာဖြစ်ပါက ထိုခေတ် လူ့အဖွဲ့အစည်း ပရိဝုဏ်ထဲ ဝင်ကြည့်ပြီး သုံးသပ်ရမယ်။ သမိုင်းမျက်မှန်မတပ်ဘဲ စာပေကို အကဲဖြတ်ရင် တိကျမှန်ကန်မှု မရှိနိုင်ဘူးလို့ ကျွန်တော် ပြောပြတာဟာ စာပေကို အကဲဖြတ်တဲ့နေရာမှာ တစ်ဖက်သတ် တစ်ကြောင်းဆွဲဖြစ်မှာစိုးတဲ့အတွက် ပြောပြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ စာပေဖန်တီးသူနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြောရရင်တော့ စာပေဖန်တီးသူရဲ့ ဝတ္ထုသို့မဟုတ် ကဗျာမှာ မျက်မှောက်ခေတ် ထင်ဟပ်နေဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ယခုပစ္စုပ္ပန်မှာ ဖန်တီးတဲ့ဝတ္ထု သို့မဟုတ် ကဗျာမှာ ထင်ဟပ်နေတဲ့ မျက်မှောက်ခေတ်ဟာ နောင်အနာဂတ်ကာလ တစ်ချိန်မှာပေါ်လာမယ့် စာပေအကဲဖြတ်သူအတွက် ကတော့ သမိုင်းခေတ် ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။

မေး။ ။ အခု ဆရာရေးတဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဆောင်းပါးတွေထဲမှာ ၁၉၆၂-ကမ္ဘာအေး စာရေးဆရာ ညီလာခံတို့၊ ၁၉၇၁-အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာပေ

နှီးနှော ဖလှယ်ပွဲတို့၊ ၁၉၇၉-၀တ္ထုရှည် စာတမ်းဖတ်ပွဲတို့ကို သက်ဆိုင်ရာက ကြီးမှူးကျင်းပခဲ့တဲ့အကြောင်း ဆရာ ခဏ ခဏ ရည်ညွှန်းထားတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဆရာကိုယ်တိုင်လည်း ၁၉၇၁ နဲ့ ၁၉၇၉ တို့မှာ 'မြန်မာအတ္ထုပ္ပတ္တိများ သမိုင်းနဲ့' 'သမိုင်းနောက်ခံ မြန်မာအတ္ထုပ္ပတ္တိများ' စာတမ်းတွေကို ဖတ်ခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ အဲဒီညီလာခံတွေ၊ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲတွေ၊ စာတမ်းဖတ်ပွဲတွေရဲ့ ရလဒ်ကို အခုအချိန်မှာ ဆရာ ဘယ်လိုပြန်ပြီး သုံးသပ်မိပါသလဲ။ အခုအချိန်မှာရော ဒါမျိုးတွေ ရှိသင့်တယ်လို့ ဆရာ ယူဆမိပါသလား။

ဖြေ။ ။ စာပေနှင့် ပတ်သက်လို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တခြား ဘာသာရပ်နှင့် ပတ်သက်လို့ပဲဖြစ်ဖြစ် စာတမ်းတွေ ဖတ်ခဲ့တာဟာ အနည်းနှင့်အများ အကျိုးရှိပါတယ်။ စာတမ်းတွေကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေတဲ့ အခါကျတော့ စာတမ်းဖတ်ပွဲတွေ၊ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲတွေကို မတက်ရတဲ့လူတွေလည်း ဖတ်ရတဲ့အတွက် အကျိုးကျေးဇူးများပါတယ်။ တချို့ စာရေးဆရာတွေဟာ စာတမ်းတွေကို ကိုးကားပြီး စာရေးကြရပါတယ်။ စာတမ်းဖတ်ပွဲတွေ ကျင်းပပေးနိုင်ရင် ကျင်းပပေးနိုင်သလောက် အကျိုးရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ ရှိပါတယ်။ စာတမ်းဖတ်ပွဲတွေမှာ ဖတ်တဲ့ စာတမ်းတွေဟာ ဖတ်ပြီးရုံနှင့် မပြီးသေးဘဲ စာအုပ်ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေရမှာဖြစ်တဲ့အတွက် အဆင့်မီ စာတမ်းများတော့ ဖြစ်ဖို့ လိုပါတယ်။

မေး။ ။ အခု စာအုပ်ကတော့ 'ပရကထာ' (Biography) ပေါ့နော်။ ဆရာ့အနေနဲ့ 'အတ္တကထာ' (Autobiography) ရေးဖို့ စိတ်ကူးရှိ၊ မရှိ သိပါရစေ။ ဝါမိုးအောင်စာပေက မနှစ်တစ်နှစ်က ထုတ်ခဲ့

တဲ့ ဆရာရဲ့ 'ဘဝခရီးသည်' ဆိုတာကိုတော့ ဖတ်ခဲ့ကြရပြီးပါပြီ။ ဒါလည်း အတ္တကထာ (ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ) မဟုတ်တဲ့ အကြောင်းဆရာ အဲဒီစာအုပ် အမှာစာထဲမှာ ရေးထားတယ် မဟုတ်လား။ ဆရာရဲ့ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ (အတ္တကထာ) ကိုလည်း စာဖတ်ပရိသတ်က မျှော်လင့်နေကြမှာပါ ခင်ဗျာ။ ဆရာဖြတ်သန်းမှု အတွေ့အကြုံအရ ဆရာ ရေးသင့်ပြီလို့ ထင်ပါတယ်။ ရေးပါလို့ ဆရာ့ကို တိုက်တွန်းကြသူတွေလည်း အများအပြားရှိမှာပါ။ ဆရာ ဘယ်လို သဘောရပါသလဲ။

ဖြေ။ ။ ယခုအထိတော့ အတ္တကထာ (ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ) လိုဟာမျိုး ရေးဖို့ စိတ်ကူးမရှိသေးပါဘူး။ မိမိဘဝတစ်လျှောက်မှာ မိမိကြုံခဲ့ရတဲ့၊ မိမိသိခဲ့ရတဲ့ မှတ်မိသမျှ အကြောင်းအရာတွေကို တစ်ပုဒ်စီ တစ်ပုဒ်စီ ရေးသွားတာမျိုးပဲ ရှိပါတယ်။ မိမိဘဝတစ်လျှောက်မှာ တွေ့ကြုံခဲ့ရတဲ့ ကိုယ်တွေ့အကြောင်းအရာတွေ၊ ကိုယ် သိကျွမ်းခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ လျှပ်တစ်ပြက် သိရတဲ့ ဘဝရုပ်ပုံကားချပ်တွေ၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ခဲ့ရတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေ အကြောင်းများကိုတော့ ကြုံကြုံသလို ရေးနေပါတယ်။ အဲဒီလို ရေးခဲ့တဲ့ ဘဝစောစောပိုင်း အကြောင်းအရာများကို စုပေါင်းပြီး 'ဘဝခရီးသည်' အမည်နဲ့ စာအုပ်ထုတ်ပြီးပါပြီ။ နောင်ကိုလည်း အလားတူ ရေးပြီးတဲ့ စာများကို ပေါင်းပြီး 'ဘဝခရီးသည်' အမှတ် ၁-၂ စသည်ဖြင့် ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် သီးခြားအမည်ပေးပြီး တော့ ဖြစ်စေ ထုတ်ဝေသွားဖို့တော့ အစီအစဉ် ရှိပါတယ်။

မေး။ ။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဆရာ။ နောက်ဆုံး မေးခွန်းအနေနဲ့ 'ရုပ်ပုံလွှာ ပြဿနာ' ဆိုတာကလေး မေးပါရစေ။ သိပ်မကြာသေးခင်က မဂ္ဂဇင်း တစ်စောင်မှာ စာရေးဆရာ တစ်ယောက်က (ဆရာ

ဒဂုန်တာရာရဲ့ ‘ဖျတ်ခနဲ တွေ့ရသော ရုပ်ပုံလွှာကားချပ်များ’
စာအုပ်ကို ဝေဖန်ရာမှာ)

‘ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့ (ဝါ) မိမိ သိသလောက်သူများအကြောင်း
ခံစားချက် စာပေ၏ ရှေ့ရေးကား ပြဿနာများကို လက်ယပ်ခေါ်နေပြီဟု
ကျွန်တော် ဟောကိန်းထုတ်လိုက်ပါသည်’ လို့ ရေးသွားပါတယ်။ အဲဒါနဲ့
ပတ်သက်လို့ (ကိုယ်တိုင် ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့ ရေးသားနေသူ ကာယကံရှင်
တစ်ယောက်အနေနဲ့) ဆရာ ဘယ်လို ထင်မြင်သုံးသပ်မိပါသလဲ ခင်ဗျာ။

မေး။ ။ နောက်ဆုံး မေးခွန်းမှာ ရည်ညွှန်းဖော်ပြထားတဲ့ စာရေးဆရာ
တစ်ယောက်ရဲ့ “ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့ (ဝါ) မိမိသိလောက်သူ
များအကြောင်း စာပေ၏ ရှေ့ရေးကား ပြဿနာများကို လက်
ယပ်ခေါ်နေပြီဟု ကျွန်တော် ဟောကိန်း ထုတ်လိုက်ပါသည်”
ဆိုတဲ့ စာပိုဒ်ကို ကျွန်တော် ကောင်းကောင်း မရှင်းဘူး။ ရှေ့
စကားဆက်နဲ့ နောက်စကား ဆက်မဖတ်ရတဲ့အတွက် မရှင်း
တာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့တွေဟာ နောင်တစ်ချိန်
မှာ အငြင်းပွားစရာ ဖြစ်လာနိုင်တယ်လို့ ဆိုလိုတာလား မသိ
ဘူး။

ဖြေ။ ။ ရုပ်ပုံလွှာ အဖွဲ့အနွဲ့နဲ့ ပတ်သက်လို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ ‘စံ’
ရယ်လို့ မရှိတဲ့အတွက် ကိုယ့်နည်းကိုယ်ဟန်နဲ့ ဖွဲ့နွဲ့ရေးသားနေ
ကြတာ များပါတယ်။ ရုပ်ပုံလွှာ ရေးသားတဲ့နေရာမှာ အရေးခံ
ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့အကြောင်း မှန်ကန်တိကျဖို့တော့ လိုအပ်တယ်လို့ ထင်
ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တိကျမှန်ကန်ဖို့ ဆိုတာကလည်း အရေးခံ
ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးလည်းဖြစ်၊ အဲဒီအကြောင်းကို ရေးလိုက်ခြင်း
အားဖြင့် စာဖတ်သူလည်း အကျိုးမရှိတဲ့အပြင် အရေးခံပုဂ္ဂိုလ်
သာ ထိခိုက်နစ်နာသွားမယ့်အကြောင်းအရာမျိုးကိုတော့ သတိ

ထားသင့်တယ် ထင်ပါတယ်။ အထူးအားဖြင့် ကွယ်လွန်သွားသူ၏ အကြောင်းကို ရေးတဲ့နေရာမှာ ပိုပြီး သတိထားသင့်ပါတယ်။ မိမိရေးလိုက်တဲ့ အချက်အလက်ကို ကွယ်လွန်သူက သေရာကထပြီး ပြန်လွန်ရှင်းလင်းချေပနိုင်တဲ့ အခွင့်မရှိတော့ဘူး။ ချောင်ပိတ်ပြီး ရိုက်သလို ဖြစ်သွားမှာ စိုးရိမ်ရတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာအကြောင်းနဲ့ စာဖတ်သူ အကျိုးမရှိတဲ့အပြင် အရေးခံပုဂ္ဂိုလ် ထိခိုက်နစ်နာသွားမယ့် အကြောင်းမျိုးကိုတော့ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ရေးတဲ့ ဆရာတွေ မိမိတို့ ရေးတဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိများမှာ နေရာမပေးသင့်ဘူး ထင်ပါတယ်။

‘ပရကထာ’ စာအုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ စာရေးသူ ဆရာပါရဂူနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းဖြစ်ခဲ့သည်တို့ကို တင်ပြခဲ့ပါပြီ။ စာဖတ်သူများဘက်ကလည်း ပြောရေးဆိုခွင့်များ ရှိနိုင်သေးသည်ဟု ယူဆပါသည်။ တာဝန်တစ်ခုလို သဘောထားပြီး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖြေကြားပေးခဲ့သည့် ဆရာပါရဂူ၏ ကျေးဇူးအား လေးစားစွာ မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

လဝန်းမြင့်

[၁၉၉၉ ခု၊ -လ ထုတ် မြားနတ်မောင်]

ပါရဂူ (သို့မဟုတ်) အလှူကုန်သည်နှင့် တွေ့ဆုံခြင်း

စာရေးဆရာများအနက် ဝါရင့်ဆရာကြီး စာရင်းဝင်တွေရှိသည်ကို စာဖတ်သူများ သိကြပါသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ဆရာကြီး စာရင်းတွင် ပါမှန်းမသိ ပါလာခဲ့ရပြီ ဖြစ်သည်။ ဆရာကြီး စာရင်းဝင် အချင်းချင်း၌ပင်လျှင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က ချစ်ခင်ကြည်ညိုရသော ဆရာကြီးတွေ ရှိသည်။ မြသန်းတင့်နှင့် ပါရဂူတို့မှာ ကျွန်တော် ချစ်ခင် ကြည်ညိုရသော ဆရာကြီးများ ဖြစ်သည်။ 'ချစ်ခင်ကြည်ညို' သည် ဟူသော စကားကို ကျွန်တော် သုံးပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဒီစကားလုံး ကို ရွေးသုံးလိုက်သည်ကို အထူး ပြောမနေတော့ပါ။

မြသန်းတင့်ဆိုလျှင် ကျွန်တော်နှင့် ငယ်သူငယ်ချင်းတွေလို ချစ် သည်။ ပြောမနာဆိုမနာဟု ဆိုရလောက်အောင်ပင် ရင်းနှီးသည်။ ရင်းနှီး သည်က တခြား၊ ချစ်သည်က တခြား၊ ကြည်ညိုလောက်သော ဂုဏ်ကို မြတ်နိုးရသည်က တခြားဟု ဆိုချင်သည်။

သူတို့သည် အလွန်ဝီရိယ ကောင်းကြသည်။ စာပေစေတနာ လည်း တကယ့်ကို ကြီးမားကြသည်။ နောက်ပြီး ဘဝအတွေ့အကြုံမှာ

ဆိုလျှင်လည်း ကျွန်တော်တို့နှင့် လားလားမျှ မဆိုနိုင်၊ သူတို့ အတွေ့အကြုံ
တွေကို စကားစပ်မိလို့ နားထောင်ကြည့်လိုက်လျှင် တကယ့်စွန့်စားခန်း
တွေနှင့် သည်းထိတ်ရင်ဖိုရှိလှသည်။

ထို့ကြောင့် မြသန်းတင့်အား...

“ကိုမြသန်း၊ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် အင်တာဗျူး လုပ်ချင်တယ်ဗျာ”

“ဟာ... ဘာလို့လုပ်နေမှာလဲ။ ဝင်းငြိမ်းလည်း လုပ်ပြီးပေါ့ဟာ။

ကျုပ်မှာ ပြောစရာ မရှိတော့ဘူး။ ကုန်ပြီ”

သူ့ညာဉ်အတိုင်း ‘ကုန်ပြီ’ ဆိုတာ ပြောလိုက်တော့ လက်
ကလေးပင် ခါပြလိုက်သေးသည်။

“ဘယ်ဟုတ်မလဲဗျ၊ ဝင်းငြိမ်းလုပ်တာက တစ်မျိုး၊ ကျုပ်လုပ်မှာက
တစ်မျိုး၊ ခင်ဗျားဆီက ကျုပ် လိုချင်တာတွေ အများကြီး ရှိသေးတယ်”

“ကျုပ် မေးချင်တာတွေက ဘယ်လို မေးခွန်းတွေလဲဆိုတော့”
ဟု အစချီပြီး စကားသွယ်လိုက်တော့မှ သူက...

“အေးဗျာ၊ ခင်ဗျားမေးလိုက်မှပဲ” ဟု နိဒါန်းပျိုးပြီး ရှေးဟောင်း
နှောင်းဖြစ် အတွေ့အကြုံတွေကို တစ်ခါတစ်ရံ လွမ်းလွမ်းဆွေးဆွေး၊
တစ်ချက်တစ်ချက် တက်တက်ကြွကြွ၊ တစ်ချိတလေ ရယ်ရယ်မောမော
ပြောပြခဲ့သည်တို့ ယခုတိုင် သတိရနေမိပါသေးသည်။

သည်လိုနှင့် ကိုမြသန်းက အင်တာဗျူးလုပ်ရန် သဘောတူလိုက်
သည်။ သို့သော် ရက်ချိန်း အတိအကျကို မရနိုင်သေးခဲ့။ ကျွန်တော့်
စိတ်အားထက်သန်မှုကို မလွန်ဆန်လိုသောကြောင့်သာ ကတိပေးလိုက်ရ
သော်လည်း သူ့စိတ်တွင် မတင်မကျ ဖြစ်နေသေးဟန် တူပါသည်။
သည်လိုနှင့် နောက်ဆုံးတွင်တော့ဖြင့်...

“ရှေ့အပတ်ထဲမှာ လုပ်ကြရအောင်ဗျာ” ဟု ပျော်ပျော်ကြီး ကတိ
ပေးလိုက်ပါသည်။

သို့သော် သူငယ်ချင်း မြသန်းကြီး ကတိမတည်ခဲ့။ ကတိပေးပြီး နှစ်ရက်လောက်အကြာမှာ ကတိဖောက်ဖျက် တမလွန်သို့ ခရီးထွက်သွားခဲ့ သည်။ ယခု စာရေးနေရင်းပင် သင်းကို လွမ်းမိနေသည်။

ဤသို့နှင့် မြသန်းတင့်၏ အင်တာဗျူးကို လက်လွတ်သွားခဲ့ရ သည်။

ထိုအခါကလည်း မြသန်းတင့် တစ်ယောက်တည်းကိုသာ မဟုတ်၊ ဆရာပါ (ပါရဂူ) ကိုလည်း အင်တာဗျူးလုပ်ရန် စကားဆိုင်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ သူကလည်း တိတိကျကျ ရက်ချိန်းမပေးသေး။ သို့နှင့် မြသန်း တင့်၏ တစ်လပြည့် အထိမ်းအမှတ်ပွဲမှာ ဆရာပါနှင့် တွေ့တော့ ကျွန်တော် က...

“ကဲ ဆရာပါ အင်တာဗျူးအတွက် ရက်ချိန်းပေးတော့ဗျာ” ဟု ပြောလိုက်တော့ ဆရာပါက ရုတ်တရက် ရယ်မောလိုက်ပြီး လက်ကလေး ကာလိုက်ရင်း...

“ခဏနေပါဦးလေ ချက်ချင်းကြီး ဘာကြောင့် အရေးကြီးနေတာ လဲ” တဲ့။

သူ ရယ်လိုက်ပုံက မြသန်းတင့် ကွယ်လွန်သွားတာနဲ့ ကျုပ်ကို လည်း အချိန်မီအောင် ဆိုတာမျိုး ဖြစ်နေပြီ ဆိုသည့်သဘောမျိုး ပါနေ သည်။ သည်တော့မှ ကျွန်တော်က...

“ဟာ... အဲဒီလိုမဟုတ်ပါဘူး ဆရာရဲ့၊ ဆရာ့ကို ကျွန်တော် ပြောထားတာ ကြာလှပြီ၊ နေ့ရွှေ့ညရွှေ့ လုပ်မနေပါနဲ့တော့လို့ ပြောတာပါ” ပြီးတော့ နှစ်ယောက်သား ရယ်မိကြသည်။

သည်လိုနှင့် ‘သူခချမ်းသာ’ က စိန်ဝင်းဦး (ကျွန်တော်က မောင် စိန်လို့ပဲ ခေါ်သည်) ကျွန်တော့်ဆီက ဆောင်းပါးလိုချင်လို့ ရောက်လာ တော့...

“မောင်စိန်ရေ ဆရာပျိုဆီ သွားချေကွာ။ သူ့ကို အင်တာဗျူးလုပ်ဖို့ ပြောနေတာ ကြာလှပြီ။ ၂ နှစ်တောင် ကျော်လောက်ပြီ။ ရက်ချိန်းပေးဖို့ တောင်းခဲ့။ ငါ စာရေးပေးလိုက်မယ်။ အဲဒါ မင်းတို့ မဂ္ဂဇင်းကို ပေးမယ်”

နောက်တစ်နေ့ကျတော့ ဆရာပျိုဆီက စာကလေးနှင့် မောင်စိန် ပေါက်လာသည်။ စာက...

ဆရာခင်ဗျား

၁၃ ရက် နေ့လယ် ၁ နာရီမှာ ချိန်းလိုက်ပါတယ် ခင်ဗျား။ ကိုစိန်ဝင်းဦး ကျွန်တော့်ကို လာခေါ်ပါလိမ့်မယ်။

ပါရဂူ

ဤသို့အားဖြင့် ၁၃၆၀ ပြည့်၊ နှောင်းတန်ခူးလပြည့်ကျော် ၁၃ ရက်၊ အင်္ဂါနေ့ ၁၃-၄-၉၉ သင်္ကြန်အကြိုနေ့တွင် ပါရဂူနှင့် တွေ့ဆုံ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

အားလုံးသိကြသည့်အတိုင်း ဆရာပါရဂူက စာရေးလည်း ကောင်း သည်။ ရေးအားလည်း ကောင်းသည်။ ရေးအား ကောင်းလိုက်ပုံမှာ စာဖတ်သူက ဖတ်လို့ မနိုင်နိုင်အောင် ရေးသည့် စာရေးဆရာ ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ စာရေးကောင်း၊ ရေးအားကောင်းခြင်းတို့ကြောင့် ကျွန်တော်က သူ့အင်တာဗျူး လုပ်ရန် စိတ်ဝင်စားခဲ့သည် မဟုတ်။ တစ်ခါက သူ အမှတ်မထင် ပြောလိုက်သော စကားလေး တစ်ခွန်းကြောင့် အင်တာဗျူး လုပ်ရမည့်သူဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်မိခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစကားလေးက...

“ပါရဂူ ဆိုတဲ့ နာမည်လေး တစ်လုံး ဖြစ်လာလိုက်တာကိုသာ လူငယ်တွေက သတိထားမိကြတာကိုး ဦးအောင်သင်းရဲ့ ဒီနာမည်လေး တစ်လုံး ဖြစ်လာအောင် ဘယ်လောက် ရင်းနှီးခဲ့ရတယ်ဆိုတာ မသိကြ ဘူး” တဲ့။

ကဲ... သည်လောက်ဆိုရင်ပဲ ကျွန်တော် သူ့ကိုမေးမယ့် အကြောင်း အရာတွေကို မှန်းလို့ ရလောက်ပါပြီ။

ဆရာပါရဂူ အများဆုံး ရေးသည်မှာ ဘာသာပြန်တွေ ဖြစ်သည်။ အများအားဖြင့် ဟင်ဒီစာပေတွေကို ပြန်ဆိုရေးသားလေ့ ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့စာတွေထဲမှာ သူ့ဘဝအကြောင်းကို တွေ့ရခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်း 'ဘဝခရီး' ဆောင်းပါးတွေ၊ 'ပရကထာ' ဆောင်းပါးတွေကို ရေးလာမှ သူ့ဘဝ တစေ့တစောင်းကို တွေ့လာရသည်။

ကျွန်တော်က သူနှင့် တွေ့လိုက်လျှင် အမေးသမားသက်သက် ချည်းသာ ဖြစ်နေခဲ့သောကြောင့် သူငယ်ငယ်က ဆင်းဆင်းရဲရဲ ပင်ပင် ပန်းပန်း ပညာဆည်းပူးရပုံတို့ကို အတော်ကြီးကို သိနေခဲ့သည်။ သူနှင့် အတူ စာပေဟောပြောပွဲ ခရီးတွေကိုလည်း ထွက်ခဲ့ဖူးသည်။ နီးနီးကပ်ကပ် ဆက်ဆံမိကြသောအခါ ဆရာပါ၏ ရိုးသားပွင့်လင်းမှုကို သေချာစွာ တွေ့လာရသည်။ သူ့ ရိုးသားပွင့်လင်းမှုက မကြိုက်လျှင် မကြိုက်သလို ပြောချလိုက်သည် ဆိုသော ရိုးသားပွင့်လင်းမှုမျိုး မဟုတ်။ သူ့ခံယူချက်၊ ယုံကြည်ချက်ကလေးတွေကို သက်သောင့်သက်သာ ဖွင့်ပြောတတ်သည့် ရိုးသားမှုမျိုး ဖြစ်သည်။ တစ်ခါက သူ ကျွန်တော့်ကို ပြောပုံလေးကို ကြည့်ပါ...

“ဦးအောင်သင်းရေ၊ နောက်ပိုင်းမှာ ကိုယ့်ဘဝကို ပြန်ပြီး တွေးလိုက်တော့ ကျွန်တော် ဘုန်းကြီးဘဝကို ရောက်ခဲ့တာဟာ သဒ္ဓါစိတ်ကြောင့် မဟုတ်ဘူး။ ပညာသင်ချင်လွန်းလို့သာ ဘုန်းကြီး ဖြစ်သွားခဲ့ရတာ”

ပြီးမှ သူ့ဘာသာသူ သဘောကျစွာ ရယ်မောပြောလိုက်သည်က..
“ဒါကြောင့်လည်း နောက်ပိုင်း လူထွက်သွားတာပေါ့လေ” တဲ့။
ကဲ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ဆုံခန်းလေးကို နားထောင်ကြည့်စမ်းပါဦး။

သင်း။ ။ ဆရာပါးကို အင်တာဗျူးလုပ်ပါရစေလို့ ပြောခဲ့တာ အတော်လေး ကြာသွားခဲ့ပြီနော်။ ဒီလိုပါဆရာ၊ တစ်ခါက ဆရာကျွန်တော့်ကို ပြောခဲ့ဖူးတာလေးကို သတိရလိမ့်ဦးမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ပါရဂူ ဆိုတဲ့ နာမည်တစ်လုံး ရလာတာကိုသာ သိကြတာ၊ ဒီနာမည်လေးတစ်လုံးကို ရဖို့ ဘယ်လောက် အရင်းအနှီးတွေ ပေးခဲ့ရတယ်ဆိုတာ သိကြတာ မဟုတ်ဘူး' လို့ ဆရာ ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ ဒီလိုဖြစ်လာအောင် ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့ရတယ်။ ဘယ်လောက်ထိအောင် 'ရင်း' ခဲ့ရတယ် ဆိုတာကို လူငယ်တွေ သိစေချင်တယ် ဆရာ။

ကျွန်တော်တို့ ဆရာတို့ဟာ အသက်ကြီးကြပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းကြီး မြသန်းတင့်ဆိုရင် ကွယ်လွန်သွားရှာခဲ့ပြီ။ ကျွန်တော့် အတွက်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဆရာ့အတွက်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ လူငယ်တွေအတွက်ပါ ဆရာ။ လူငယ်တွေ ပညာကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး ရှာကြ၊ ဖွေကြစေချင်တယ်။ ဒီတော့ ဆရာဟာ ပညာကို ဘယ်လိုရှာခဲ့ရတယ်၊ ဘယ်လောက် 'ရင်း' ခဲ့ရတယ် ဆိုတာလေးတွေကို ပြောပြပါ ဆရာ။

ပါ။ ။ ဆရာလည်း သိပါတယ်၊ ကျွန်တော့် ဇာတိက ဟင်္သာတ မြို့နယ်က သန့်သနော့ ဆိုတဲ့ ရွာကလေးပါ။ ဒီအကြောင်းလေးတွေကိုတော့ ကျွန်တော် ရေးခဲ့ဖူးပါသေးတယ်။

သင်း။ ။ ဟုတ်ပါတယ်၊ ကျွန်တော်လည်း ဖတ်လိုက်ဖူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမှာတော့ဖြင့် နည်နည်လောက် ထပ်ပြောပေးပါဦး။

ပါ။ ။ အဲဒီသန့်သနော့ရွာလေးက ကျွန်တော်တို့ ခေတ်ကပေါ့လေ၊ အိမ်ခြေနှစ်ရာကျော်၊ သုံးရာလောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ ဆင်းရဲသား လုပ်စားကိုင်စားတွေပဲ များပါတယ်။ လုပ်ငန်းတွေကတော့ လယ်လုပ်ကြတယ်။ သင်ဗျူးဗျာ ရက်တယ်။ နောက်ပြီး

စက်ချုပ်ကြတယ်။ ကျွန်တော့် မိဘများက ဆင်းဆင်းရဲရဲကြီး
မဟုတ်လှသော်လည်း သိပ်ပြီး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မဟုတ်ကြပါ
ဘူး။ ကျွန်တော့်ဖခင်က စက်ချုပ်တယ်။ စက်ချုပ်တယ် ဆို
တာကို ပြောရဦးမယ်။ ဒီတုန်းက ဟင်္သာတမြို့ပေါ်မှာ အထည်
ဆိုင်တွေ ရှိတယ်။ များသောအားဖြင့် ဘာဘူကုလားတွေ
လုပ်ကြတာ များပါတယ်။ သူတို့ အထည်ဆိုင်တွေက ပိတ်
အုပ်တွေကို ယူလာ၊ အထည်ချုပ်ပြီး ပြန်သွင်းရတာပါပဲ။
လက်ခရတာပေါ့လေ။ များသောအားဖြင့်တော့ ရုပ်အင်္ကျီတွေ
ချုပ်ရတယ်။

ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာလည်း အပ်ချုပ်စက် သုံးလုံးလောက် ရှိတယ်။
ဒီတော့ နီးစပ်ရာ လူတွေက လက်ခစားနဲ့ လာပြီး ချုပ်ကြတာလည်း ရှိ
တယ်။ ဟင်္သာတမှာရှိတဲ့ ဘာဘူကုလားတွေနဲ့အပြိုင် မြန်မာပိုင် အထည်
ဆိုင်တွေလည်း နှစ်ဆိုင်သုံးဆိုင်လောက် ရှိတယ်။ ကျွန်တော့်အဖေ အပ်
ထည်သွင်းတဲ့ ဆိုင်က မြန်မာပိုင် အထည်ဆိုင်။ ပိုင်ရှင်က ဦးစုတဲ့။
ဇနီးကတော့ ဒေါ်မှင်လို့ အောက်မေ့တာပဲ။ ခပ်မေ့မေ့ ဖြစ်နေပြီ။

ဦးအောင်သင်းလည်း သိပါလိမ့်မယ်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးမှာ
အိန္ဒိယကနေပြီး မြန်မာပြည်ကို လေထီးနဲ့ ဆင်းဖို့ လေယာဉ်ပျံနဲ့အလာမှာ
လေယာဉ်ပျက်လို့ ကျဆုံးသွားတဲ့ မိုလ်ဗသိန်းဆိုတာ အဲဒီ ဦးစု၊ ဒေါ်မှင်
တို့ရဲ့ သားပေါ့။ အတာလို့လည်း ခေါ်ကြတယ်။ ဟင်္သာတမှာ မိုလ်
ဗသိန်းလမ်းဆိုတာ သူ့ကို ဂုဏ်ပြုထားတဲ့ လမ်းပေါ့။

ကျွန်တော်တို့ရွာက ဆင်းရဲကြပါတယ်။ ကျွန်တော့်မိဘများက
လည်း ချောင်ချောင်လည်လည် မဟုတ်ကြပါဘူး။ ကျွန်တော့် ပညာရေး
ကို ပြောလိုက်ကြရအောင်။ ကျွန်တော့်အသက် လေးငါးနှစ်လောက်
ရောက်တော့ ကျွန်တော့်အမေက သင်ပုန်းကြီး သင်ဖို့ ကျောင်းအပ်ပေး

တယ်။ ဆရာရဲ့နာမည်ကတော့ 'ဖိုးစံကွန်း' တဲ့။ တစ်ရွာလုံးကလည်း ဖိုးစံကွန်းလို့ ခေါ်ကြတော့ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ဖိုးစံကွန်းလို့ပဲ ခေါ်လိုက် ကြတာပဲ။ အဲဒီမှာ သင်ပုန်းကြီးကို စသင်ရတာပဲ။ သင်ပုန်းကြီး ဆိုပေမယ့် ကကြီး၊ ခကွေးလောက်ပါပဲ။ တစ်လလောက်ပဲ သင်လိုက်ရပါတယ်။ ကျောင်းပြောင်းရတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော် စတုတ္ထတန်းကို ရောက်လာ တယ်။ အသက်ကတော့ ဆယ်နှစ်လောက်ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် စတုတ္ထတန်း စာမေးပွဲကို မဖြေလိုက်ရတော့ဘူး။ ဖြစ်ပုံက- ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်က သင်္ကန်း ဝတ်ချင်လာပြီ။ ရင်ထဲမှာ လှုံ့ဆော်လာတာမျိုးလို့ပဲ ဆိုရလေမလား မသိဘူး။ ကျွန်တော်က သင်္ကန်း သိပ်ဝတ်ချင်တာပဲ။ ရှင်ပြုချင်တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော့်မိဘများက ကိုယ့်သား တွေကို ကိုယ်တစ်ဦးတည်းက ငွေကုန်ကြေးကျခံ အလှူလုပ်ပြီး ရှင်ပြုပေး နိုင်တဲ့ အင်အား မရှိသေးဘူး။

ဒီအချိန်မှာ ကျောင်းမှာ ဦးပဉ္စင်းတစ်ပါး ရှိတယ်။ ဦးအာစရတဲ့။ မိုလ်ချုပ်ကတော် ဒေါ်ခင်ကြည်နဲ့ မောင်နှမဝမ်းကွဲ တော်တယ်။ ဒေါ် ခင်ကြည် အဖေနဲ့ သူ့အဖေက ညီအစ်ကို အရင်းတွေ။ သူက ရှင်ပြုပေးရ တာကို ဝါသနာပါတယ်။ ခုခေတ် ရှင်တစ်ထောင်ပြုပွဲတို့၊ ဘာတို့ လုပ် သလိုပေါ့လေ။ ဒါနဲ့ အဲဒီရှင်ပြုပွဲမှာ ကျွန်တော်လည်း ရောပါလိုက်ပြီး သင်္ကန်းဝတ်ဖြစ်သွားတာပဲ။

သင်း။ ။ ဟုတ်တယ်၊ သားယောက်ျားလေး ရလာလိုက်ရင် သာသနာ့ ဒါယကာဖြစ်အောင် ကိုယ့်သားကို ကိုယ်တိုင် ရှင်ပြုပေးချင် ကြတာ၊ ဆရာက ဇွတ်သင်္ကန်း ဝတ်ချင်နေလွန်းတော့ မတတ် သာလွန်းလို့ ပေးလိုက်ရတာ ဖြစ်လိမ့်မယ်။

ပါ။ ။ အလှူရှင် ဦးပဉ္စင်းကို အားနာလေးစားရတာလည်း ပါမယ် ထင်ပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော် သင်္ကန်းဝတ်နေတော့ အမေက

ကျွန်တော့်ဆီကို ခဏခဏလာတယ်။ လူထွက်ဖို့ လာလာ ပြောတာပေါ့လေ။ အတန်း ကျောင်းတက်ရမယ်။ အချိန် နောက်ကျလိမ့်မယ်ပေါ့။ ကျွန်တော်ကလည်း ခဏလေး တောင် ရှင်လိင်မပြန်ဘူး။ လိင်ပြန်လိုက်ရင် သင်္ကန်း ပြန် မဝတ်ရဘဲနေမှာစိုးလို့။ နောက် ဘယ်လိုမှ ပြောမရတော့ အမေလည်း လက်လျှော့သွားတာပေါ့လေ။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော် စာစပြီး သင်ရတော့တာပဲ။

သင်း။ ။ စပြီး သင်တော့ ဘာစာတွေကို စပြီး သင်ရသလဲ ဆရာ။
ပါ။ ။ သဒ္ဒါသင်္ဂြိုဟ်ပဲပေါ့။

ဤနေရာတွင် ကျွန်တော် အတော်လေးကို အံ့အားသင့်သွားမိ သည်။ ထိုခေတ် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၏ သင်ရိုး (Course) ကို ကျွန်တော် အတန်အသင့် တီးမိခေါက်မိ ရှိသည်။ သင်ပုန်းကြီး ကုန်လျှင် မင်္ဂလာသုတ်၊ ပြီးလျှင် အပြင်အောင်ခြင်း၊ အတွင်းအောင်ခြင်း၊ နောက် ရတနာရွှေချိုင့်၊ နောက် ပရိတ်ကြီး၊ နောက် လောကနိတိ၊ နောက်ဇာတ် ဆိုတာတွေပြီးမှ သဒ္ဒါသင်္ဂြိုဟ်သို့ ရောက်လာရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် အံ့အားသင့်သွားမိခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့နှင့်...

သင်း။ ။ ဟင်... ဒါဖြင့် ဆရာဟာက ပရိတ်ကြီးတို့၊ ဘာတို့ မကျက် လိုက်ရဘူးလား။

ပါ။ ။ မကျက်ခဲ့ရဘူး၊ ဒါပေမဲ့ နောက်ပိုင်းကျတော့လည်း သူများ တွေ ရွတ်တာကို ကြားရဖန်များတာနဲ့ ရတော့ ရသွားတာ ပေါ့လေ။

ကျွန်တော် ရယ်လိုက်မိပါသည်။ ဆရာပါလည်း သူ ဘုန်းကြီး ဘဝ ပရိတ်ကြီးရခဲ့ပုံကို ပြန်လှန်သတိရမိသည့်အလား ကျွန်တော်နှင့်အတူ ရောပြီး ရယ်မောပြန်ပါသည်။